

Zij doen mee!

PARTICIPATIE agenda 2010

Participatie van VROUWEN
uit Etnische Minderheidsgroepen

Voorwoord

De commissie Participatie van Vrouwen uit Etnische Minderheidsgroepen (PaVEM) is in juli 2003 voor een periode van twee jaar ingesteld. Die periode loopt ten einde. Het waren twee bewogen jaren waarin veel gebeurd en bereikt is op het terrein van participatie en integratie van allochtone vrouwen.

Tegen de achtergrond van een heftig en soms ongenueanceerd debat over de multiculturele samenleving en de schokkende moord op Theo van Gogh, hebben wij ons de afgelopen twee jaar ingezet om meer vrouwen uit etnische minderheidsgroepen te laten deelnemen aan de samenleving.

We deden dit vanuit de overtuiging dat integratie de enig denkbare succesvolle beleidslijn in een multiculturele samenleving is. Dat wil zeggen dat er sprake is van een tweezijdig proces: de nieuwkomer past zich aan, de ontvanger creëert ruimte.

In die twee jaar hebben we aandacht gevraagd voor de bijzondere positie en potentie van allochtone vrouwen. We zijn onder de indruk geraakt van de moed en kracht van de vrouwen om verder te komen en mee te doen. En we hebben laten zien dat er in veel gemeenten fantastische activiteiten zijn die die vrouwen helpen zich sterker te maken.

Met de enthousiaste steun van heel veel betrokkenen, van de overheid, uit het bedrijfsleven, uit maatschappelijke organisaties, waaronder veel vrijwilligers, en niet te vergeten onze toegewijde staf, zijn we er in geslaagd om afspraken te maken over de versterking en versterking van alle goede initiatieven om de vrouwen te helpen. Op het gebied van taal, werk, dialoog en de ontwikke-

ling van een landelijk netwerk van krachtige vrouwen die de participatiebeweging van binnenuit kan aanjagen en steunen.

Ons werk als commissie zit er op. De bijzondere samenstelling van het team maakte het mogelijk om in een korte tijd veel aandacht en steun voor onze missie te krijgen. In het volste vertrouwen dat de gemaakte afspraken bij alle 'erfgenamen' in goede handen zijn, dragen wij het stokje over in de vorm van deze Participatieagenda 2010. Het motto Zij doen mee! weerspiegelt het brede draagvlak dat er voor de participatie van allochtone vrouwen is. En geeft aan waar het uiteindelijk om gaat: dat alle vrouwen uit etnische minderheidsgroepen in 2010 meedoen in de maatschappij.

Wij zullen de realisatie van deze ambitieuze agenda uiteraard blijven volgen, ieder vanuit onze eigen persoonlijke en professionele belangstelling. En waar mogelijk én wenselijk zullen wij graag nog ons steentje bijdragen.

Commissie PaVEM

Paul Rosenmöller (voorzitter)
Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Máxima der Nederlanden
Hans de Boer
Lilian Callender
Hans Dijkstal
Yasemin Tümer

Inhoud

Voorwoord

Inhoud

Inleiding + a

Landelijke a

TaalPlus

Werk

Dialoog

P-agenda's C

Stichting Pa

Overzicht E

Overzicht C

Totaal

Tussendoor:
Goede praktijk
commissieled

‘PaVEM heeft laten zien dat er in veel gemeenten fantastische activiteiten zijn die vrouwen van alle achtergronden helpen zich sterker te maken. Sterker om zelf te kunnen meedoen in onze maatschappij: op school, in het werk, bij de dokter of waar dan ook. Ik ben onder de indruk van de moed en kracht van deze vrouwen om verder te willen komen, om onze taal te willen leren en te willen participeren. Ik heb er alle vertrouwen in dat de ministers, de gemeenten, de vele instellingen, de vrijwilligers en de vrouwen zelf verder zullen gaan op de ingeslagen weg, zodat we over een aantal jaren kunnen zeggen dat deze groep vrouwen helemaal meedoet in onze maatschappij.’

**Hare Koninklijke Hoogheid Prinses
Máxima der Nederlanden**

Inhoud

Voorwoord	2
Inleiding	4
Landelijke afspraken	3
- TaalPlus	10
- Werk	14
- Maatschappelijke Dialoog	18
- Participatieteam	22
Participatieagenda's	30
Overzicht contactpersonen	90
Colofon	97

Inleiding

Participatieagenda 2010

Zij doen mee!

Driekwart van de vrouwen uit een etnische minderheidsgroep in Nederland staat aan de kant, berekende het Sociaal Cultureel Planbureau in 2004. Ruim de helft bevindt zich zelfs in een kansarme positie: ze spreken geen Nederlands, komen nauwelijks het huis uit en zijn economisch niet zelfstandig.

Op verzoek van de ministers De Geus van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Verdonk van Vreemdelingenzaken en Integratie heeft de commissie PaVEM zich twee jaar lang ingezet om de krachten en talenten van de vele vrouwen uit etnische minderheidsgroepen aan te spreken en ruimte te bieden. Vanuit de overtuiging dat zij de sleutel vormen voor een sterkere en hechtere samenleving. Immers, *if you educate a woman, you educate a family*. Vrij vertaald: wanneer vrouwen zich ontwikkelen, profiteert het hele gezin daarvan en daarmee ook de maatschappij.

Wat is er bereikt?

Samen met 30 grote steden, bedrijven, maatschappelijke organisaties en natuurlijk de vrouwen zelf heeft de commissie afspraken gemaakt, instrumenten ontwikkeld en financiering gezocht om de positie van de allochtone vrouwen in Nederland daadwerkelijk te verbeteren, zodat zij over enkele jaren ook volwaardig mee doen in de maatschappij.

De commissie heeft zich daarbij geconcentreerd op vier hoofdthema's

1. TaalPlus: het leren van de Nederlandse taal niet als doel op zich, maar als voorwaarde voor participatie.
2. Werk: een uitstekende manier om te participeren, het biedt sociale contacten, economische zelfstandigheid en mogelijkheden tot zelfontplooiing.
3. Maatschappelijke dialoog: een respectvol klimaat, waarin met en niet óver allochtone vrouwen wordt gesproken, is een voorwaarde voor hun participatie.
4. Participatieteam: een voorhoede van succesvolle vrouwen uit een etnische minderheidsgroep die andere vrouwen motiveert en stimuleert om door te gaan.

Per gemeente is er een Participatieagenda opgesteld met concrete afspraken over de extra inzet voor de participatie van allochtone vrouwen op genoemde thema's. Daarnaast zijn er landelijke afspraken gemaakt met het Oranje Fonds, het Centrum voor Werk en Inkomen, Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen en de Stichting Samenleving & Bedrijf die de lokale activiteiten ondersteunen of versterken. Bijvoorbeeld door de stimulering van succesvol gebleken instrumenten als taallessen aan huis, coaching, de zogenaamde PaVEM-cocktail en de Dialogue-methode. Ook is er een landelijk participatieteam geïnstalleerd met dertig succesvolle vrouwen uit een etnische minderheidsgroep die als gesprekspartner van gemeenten kunnen optreden. Bovendien heeft de commissie samen met de Minister van Vreemdelingenzaken en Integratie, het Oranje Fonds en de Vrije Universiteit van Amsterdam een bijzondere leerstoel Management van Diversiteit en Integratie ingesteld, die zich speciaal op de participatie van vrouwen uit etnische minderheidsgroepen zal richten.

Naast de lokale en landelijke afspraken per gemeente of organisatie, heeft de commissie zich sterk gemaakt voor een Nationaal Actieplan Taal Totaal, gericht op een versnelde inburgering (uiterlijk in 2010) van de 240.000 allochtone vrouwen met een taalachterstand. Dit plan zal met de financiële steun van het kabinet en het Europees Sociaal Fonds in 2005 van start gaan in zes grote steden,, waarna andere gemeenten zullen volgen.

Hoe nu verder?

In deze Participatieagenda 2010 vindt u de resultaten van 2 jaar PaVEM bij elkaar: het Nationaal Actieplan Taal Totaal, de lokale Participatieagenda's en de landelijke afspraken en instrumenten, compleet met een overzicht van de nieuwe eigenaren van de PaVEM-thema's en hun contactgegevens. Zodat het werk van PaVEM ook na 3 juli 2005, wanneer de commissie verdwijnt, voortgezet kan worden. De commissie dringt er wel op aan dat de aanjaag- en waakhondfunctie die zij tot nu toe vervulde, in een andere vorm blijft bestaan.

Gezien de looptijd van PaVEM moest de commissie scherpe prioriteiten stellen. Zo heeft zij weinig aandacht kunnen besteden aan de groep vrouwen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. De commissie heeft zich vooral ingezet voor de circa 10.000 direct bemiddelbare vrouwen (fase I), opdat zij een voorbeeldfunctie kunnen vervullen richting de overige werkzoekende allochtone vrouwen. Veruit de meeste (63.000) vrouwen uit etnische minderheidsgroepen die bij het CWI staan ingeschreven, hebben een taalachterstand. Het Nationaal Actie Plan Taal Totaal voorziet in de aanpak van die taalachterstand en vervult daarmee een belangrijke voorwaarde om een reïntegratietraject te kunnen

doorlopen. Een vervolg hierop, in de vorm van arbeidsmarktorientatie, gerichte scholing en stages is dringend gewenst.

Daarbij vraagt de commissie speciale aandacht voor de begeleiding van jonge moeders. Deze vaak zeer jonge, kwetsbare en tegelijkertijd trotse moeders hebben geen startkwalificatie, wel één of meerdere kinderen en zijn afhankelijk van een uitkering. Hun toekomstige economische zelfstandigheid is gebaat bij een specifieke aanpak waarbij hun moederrol centraal staat, de opvang van de kinderen geregeld is en zij met elkaar aan het werk kunnen eventueel via een opleiding.

Ten slotte pleit de commissie er voor het nationale participatieteam aan te vullen met lokale participatieteams, zoals dat al in 14 gemeentes is gebeurd.. Zo'n lokaal team van succesvolle en kleurrijke vrouwen vormt dé gesprekspartner van de gemeente bij het realiseren van de participatieagenda's.

Tot slot

Twee jaar zijn natuurlijk niet voldoende om de achtergestelde positie van allochtone vrouwen weg te werken. Maar het opgebouwde netwerk van zeer veel gemotiveerde mensen, de concrete afspraken en de instrumenten vormen een stevige basis om de kansen voor deze vrouwen in de Nederlandse maatschappij te vergroten. Voegen we dit bij de eigen kracht en motivatie van de vrouwen zelf, dan is de verwachting gerechtvaardigd dat een aanzienlijk deel van de nu nog als kansarme en kwetsbare aangeduide allochtone vrouwen zich in 2010 heeft ontwikkeld en een actieve rol is gaan spelen in de buurt, op school of in verenigingen en op de arbeidsmarkt.

10

Landelijke afspraken

TaalPlus

Thuis in taal, thuis in Nederland

Participatie begint bij het leren van de taal. Het schept bovendien de voorwaarden voor twee andere prioriteiten van de commissie: participatie op de arbeidsmarkt (werk) en de maatschappelijke dialoog.

In de marktverkenning die de Max Geldens Stichting van McKinsey & Company in 2004 voor de commissie PaVEM heeft verricht, is vastgesteld dat er in Nederland zo'n 240.000 allochtone vrouwen zijn met een taalachterstand. Hoewel de commissie in veel gemeenten fantastische taalprojecten en initiatieven is tegengekomen, waarbij ook de participatie van de vrouwen wordt gestimuleerd, blijkt toch dat met de inzet van de huidige middelen lang niet alle vrouwen worden bereikt. De belangrijkste knelpunten zijn het ontbreken van een taal- en participatieketen en de complexe administratie en financiering. Grote gemeenten constateren zelfs dat in het huidige tempo veel vrouwen in 2020 nog onvoldoende de taal zullen spreken.

Doelstelling

De commissie heeft de ambitie geformuleerd om de taalachterstand in 2010 te hebben weggewerkt, zodat al deze vrouwen dan succesvol hun inburgeringsexamen hebben gehaald. Om dit te bereiken is een Nationaal Actieplan Taal Totaal opgesteld.

Daarnaast heeft de commissie ingezet op de stimulering van succesvolle instrumenten op lokaal niveau, zoals taallessen aan huis.

TaalPlus

11

Nationaal Actieplan Taal Totaal

De allochtone vrouw bestaat niet. De vrouwen met een taalachterstand bevinden zich in verschillende omstandigheden qua inkomen, opleiding en gezinssituatie. Deze groepen vrouwen hebben verschillende trajecten nodig om hun kansen in de samenleving te vergroten.

De commissie heeft partners benaderd langs de onderverdeling naar doelgroepen en partijen, zoals die door de Max Geldensstichting/McKinsey & Company als opmaat voor het advies Taal Totaal zijn geïdentificeerd in haar marktverkenning.

Doelgroepen	Relevante partijen
Hoogopgeleiden (10.000)	Taalaanbieders
Werkenden (30.000)	Werkgevers / branche-organisaties / fondsen
Verplicht werkzoekenden (100.000)	Gemeenten, UWV (reïntegratie)
Zorgenden (70.000)	Gemeenten (werven), vrijwilligersinstellingen
Overigen, m.n. oudere huisvrouwen (30.000) met kinderen ouder dan 18 jr	Gemeenten (werven), vrijwilligersinstellingen

De commissie PaVEM is er in geslaagd om goede afspraken te maken met de partners die een cruciale rol spelen bij het creëren van nieuwe kansen voor vrouwen al of niet reeds actief op de arbeidsmarkt. Deze partijen hebben toegezegd een rol te gaan vervullen bij:

- Het ontsluiten van lokale netwerken;
- Het onderzoeken van de mogelijkheid tot een financiële bijdrage;
- Het enthousiasmeren en voorlichten van hun specifieke achterban;
- Het verspreiden van best practices;
- Het stimuleren van initiatieven.

Voor de realisatie van het Nationaal Actieplan in 2010 is in totaal € 300 miljoen extra nodig. In samenspraak met beide betrokken ministers Verdonk en De Geus is besloten om een onomkeerbare start te maken en in een aantal gemeenten te starten.

Nieuwe aanpak

Rotterdam gaat 20.000 allochtone vrouwen met een taalachterstand de komende vijf jaar versneld de Nederlandse taal leren. De gemeente wil met de nieuwe aanpak de ambities voortzetten van de commissie PaVEM. De 'Taal- en participatieketen' is uitgangspunt bij de nieuwe aanpak: van de werving van de vrouwen, via een logische openvolging van cursussen tot de gewenste participatiegraad. De gemeente gaat allochtone moeders onder meer benaderen via consultatiebureaus, de scholen van hun kinderen en vrouwenorganisaties. Bij aanvang wordt het taalniveau van de cursisten getoetst en een op maat gesneden traject gezocht. De vrouwen betalen zelf € 270.

Hiervoor is van rijkswege € 45 miljoen beschikbaar gesteld (voor 2006 en 2007), dat zal worden aangevuld met ESF-gelden. De commissie heeft inmiddels op bestuurlijk niveau afspraken gemaakt met de gemeenten Amsterdam, Rotterdam, Utrecht en Den Haag. Deze gemeenten staan alle vier achter het vergroten van de ambitie en willen hun inspanningen reeds in 2005 vergroten en daar ook financiën voor vrijmaken. Naast de G4 wil de commissie de start uitbreiden met nog twee gemeenten buiten de randstad en heeft daartoe contacten op bestuurlijk niveau gelegd met Groningen en Nijmegen. Samen nemen deze 6 gemeenten 45 % van de doelgroep voor hun rekening; hun deelname aan het Nationaal Actieplan is een aanzienlijke bijdrage aan het realiseren van de doelstelling.

Taalles aan huis

Eén van de goede voorbeelden die gevonden zijn, is taalles aan huis door vrijwilligsters, aan vrouwen die het huis echt niet uit kunnen, mogen of durven en daardoor in een isolement leven. Gedurende één tot maximaal 1,5 jaar krijgen de vrouwen thuis les. Daarna is het doel dat de vrouwen buitenshuis verder gaan met taalles en andere integratiebevorderende activiteiten.

De commissie stimuleert de gemeenten om ook taalles aan huis te gaan verzorgen of het bestaande aanbod uit te breiden. Het Oranje Fonds heeft toegezegd hiervoor, gedurende 3 jaren maximaal € 100.000,- per jaar beschikbaar te stellen aan de G30. Particuliere instanties dienen hiervoor, in samenspraak met de gemeente, aanvragen in te dienen. Inmiddels zijn er uit 19 gemeenten aanvragen binnen gekomen bij het Oranje Fonds. Daarnaast is er een website www.taallesaanhuis.nl geïnstalleerd, waar de belangrijkste thuislesorganisaties beschreven worden.

Succesfactoren

Het leren van een vreemde taal vergt een enorme inspanning. Naast een sterke motivatie van de vrouwen zelf, moet aan een aantal randvoorwaarden worden voldaan om te voorkomen dat de vrouwen voortijdig afhaken. Voorbeelden hiervan zijn goede kinderopvang, steun van de man, bereikbaarheid en aansluiting op de mogelijkheden en interesses van de vrouwen. Daarnaast is het van essentieel belang dat de vrouwen niet worden 'losgelaten', maar dat ze een vervolgtraject kunnen volgen, zodat ze de verworven kennis kunnen toepassen en niet terugval- len in het oude isolement. We noemen dit de taal- of participatieketen. De keten kan beginnen met taalles aan huis, vervolgd worden met taalles in de buurt of wijk, waarna de vrouwen een taal of beroepsopleiding kunnen volgen op bijvoorbeeld een ROC. Op welke plaats in de keten gestart wordt, is afhankelijk van het niveau van de vrouw.

Contactpersoon:

Ministerie van Justitie:
Project Modernisering Inburgering,
Ivo Veenkamp, tel: 070-3709157,
e-mail: i.w.d.veenkamp@minjus.nl

14

Werk

Werk verdient kleur

De arbeidsparticipatie onder vrouwen uit etnische minderheidsgroepen loopt fors achter. Participatie en integratie zijn communicerende vaten. Daarom heeft de commissie PaVEM Werk als één van haar speerpunten gekozen.

De focus van de commissie heeft vooral gelegen op de 9000 ingeschreven werkzoekende allochtone vrouwen in fase I. Het idee is dat door eerst aandacht te vragen voor de meest kansrijke groep er een olievlekwerking op gang wordt gebracht.

De commissie PaVEM kan niet zelf vrouwen aan werk helpen, maar heeft een rol gespeeld in het stimuleren van gemeenten, Centra voor Werk en Inkomen (CWI) en UWV. Bovendien heeft ze een rol vervuld in het verspreiden van succesvolle methodieken en het bij elkaar brengen van relevante partijen om vraag en aanbod op de arbeidsmarkt beter op elkaar af te stemmen. Hierin werkte zij intensief samen met gemeenten die werkgevers aanspraken op hun verantwoordelijkheid en de regie voerden over netwerkbijeenkomsten.

15

Werk

Aanpak

1. Participatieagenda's met gemeenten
2. PaVEM-cocktail
3. Participatieagenda met landelijk CWI
4. UWV
5. Afspraken met werkgevers Stichting Samenleving & Bedrijf

PaVEM-cocktail

Om allochtone werkzoekende (fase I en 2) vrouwen te helpen bij het verkrijgen van betaald werk is de PaVEM-cocktail ontwikkeld. Dit is een combinatie van succesvol gebleken instrumenten.

Kenmerkend voor alle instrumenten is dat werkgevers een grote rol spelen, net als een direct contact tussen hen en werkzoekenden. Ingrediënten van de PaVEM-cocktail zijn:

- CV- of "smoelen"-boek: CV's met foto's van werkzoekende allochtone vrouwen gebundeld.
- Convenant met het bedrijfsleven waarin afspraken over het aanmelden van vacatures bij het CWI, over eerlijke kansen bieden, het aanbieden van (snuffel)stages, etc.
- Netwerkbijeenkomst met werkgevers en werkzoekende vrouwen. Doel is om allochtone vrouwen die werk zoeken een gezicht te geven bij werkgevers.

Participatieagenda met landelijk CWI, 7 juni 2004

Om direct bemiddelbare allochtone vrouwen betere kansen te geven op werk zijn gerichte afspraken gemaakt met het landelijk CWI over werkwijze, inzet en versterking van vraag en aanbod. Dit heeft onder meer geresulteerd in lokale inzet van CWI's bij de uitvoering van gemeentelijke participatieagenda's en de PaVEM-cocktail. Daarnaast is afgesproken dat het CWI een specifieke

16

training, de zogeheten Zelfredzaamheid Zelfwerkzaamheid Top training (ZZTop) doorontwikkelt voor allochtone vrouwen.

Ook heeft het CWI in het kader van haar afspraken met PaVEM het coachproject *Geef kleur aan je werk!* opgezet. In dit project coachen zo'n 100 allochtone medewerkers van CWI 1 op 1 allochtone werkzoekende vrouwen. Bij coaching moet gedacht worden aan tips en adviezen voor gedrag en houding, het combineren van zorg en werk, het nemen van eigen verantwoordelijkheid, het bewust worden van eigen talenten en de kunst die te benutten en doorverwijzen voor netwerkgesprekken.

UWV, Juni 2004

Met UWV zijn de plannen besproken om de komende jaren verbetering in de situatie van arbeidsongeschikte allochtone vrouwen te brengen. Bij aanbestedingsronden van reïntegratietrajecten koopt UWV in op specialistische kennis van deze groep.

Afspraken met werkgevers in de Stichting Samenleving & Bedrijf, 31 mei 2005

Het Nederlandse bedrijfsleven wil via de Stichting Samenleving en Bedrijf, waar meer dan 30 toponderningen lid van zijn, werk maken van diversiteit. Zij beschouwen dit als een strategische noodzaak voor succesvol ondernemerschap. Het netwerk start daarvoor de volgende concrete projecten.

Coaching en mentoraat: een project waarbij werknemers van deelnemende bedrijven allochtone werkzoekende vrouwen zullen coachen richting werk. Het is de bedoeling dat de komende 2 jaar 20 bedrijven en in totaal 200 werknemers zich daarvoor inzetten.

Werk

17

Arbeidsbemiddeling: Samenleving en Bedrijf organiseert de komende 2 jaar 20 regionale netwerkbijeenkomsten met gemeenten, CWI en werkzoekende vrouwen. Op deze bijeenkomsten wordt de zogeheten PaVEM-cocktail toegepast.

Taalverwerving: Samenleving en Bedrijf levert een bijdrage aan het Nationaal Actieplan Taal Totaal in de vorm van vakkennis en het faciliteren van werknemers door het ter beschikking stellen van tijd, bewustwording en expertise ten behoeve van inburgering.

Meer informatie op www.samen.nl

Contactpersonen

PaVEM-cocktail: Jan van Dommelen, afdelingshoofd Arbeidsmigratie en Integratie Ministerie van SZW, tel: 070-3334185, e-mail: jvdommelen@minszw.nl

CWI: Greet Arts, projectleider Herintredende vrouwen, tel. 024-3293813, e-mail: greet.arts@cwinet.nl

UWV: Isabella de Kroon, beleidsmedewerker, tel: 020-6875151, e-mail: isabella.dekroon@uwv.nl

Samenleving & Bedrijf: Ruby Mussendijk, programmacoördinator, tel: 030-6637980, e-mail: ruby.mussendijk@samen.nl

Maatschappelijke Dialoog

Een goede dialoog verbindt mensen en kweekt begrip

De commissie vindt praten met allochtone vrouwen een randvoorwaarde om hun participatie daadwerkelijk te doen slagen. Vooral in de huidige, turbulente periode waarin tegenstellingen alleen maar meer benadrukt lijken te worden, grijpen gemeenten de dialoog aan om hun burgers met elkaar in gesprek te brengen. De commissie ondersteunt deze positieve ontwikkeling en heeft gemeenten geadviseerd om de dialogen volgens specifieke dialoogmethodieken te voeren. Daarnaast hecht de commissie aan meer inzicht en verdieping van kennis over culturele belemmeringen van vrouwen uit etnische minderheidsgroepen en aanbevelingen over de stuurpunten hierin. In dat kader is de bijzondere leerstoel Management van Diversiteit en Integratie ingesteld.

Dialoog methodiek

Dialoog is te onderscheiden van discussie en debat. Bij discussie gaat het om het uiteenzetten van standpunten en het nemen van beslissingen. Bij debat gaat het om een verbale wedstrijd, waarin elkaars argumenten moeten worden weggeslagen. Bij dialoog echter staat het proces centraal, waarin individuele standpunten oplossen in een groter geheel en van waaruit nieuwe ideeën en inzichten kunnen ontstaan.

Een voorbeeld van een efficiënte dialoogmethodiek is de Dialogue methodiek. Daarin staan luisteren en doorvragen centraal. De

Maatschappelijke Dialoog

methodiek is erop gericht om met respect voor elkaars standpunten te zoeken naar gedeelde waarden.

FORUM heeft een Pool van deskundige gespreksleiders beschikbaar die getraind zijn in de Dialogue methodiek en ingezet kunnen worden om dialogen te faciliteren (op lokaal niveau) tussen vrouwen, meisjes, jongens en mannen.

Bijzondere leerstoel Management van Diversiteit en Integratie

Op initiatief van de commissie PaVEM wordt aan de Vrije Universiteit (VU) Amsterdam een leerstoel opgericht die zich in het bijzonder richt op de participatie van vrouwen uit etnische minderheidsgroepen. Het Oranje Fonds, de Directie Coördinatie Integratiebeleid Minderheden (DCIM) van het Ministerie van Justitie en de VU Amsterdam vormen samen met de commissie PaVEM de partners in deze leerstoel Management van Diversiteit en Integratie.

Door het installeren van een bijzondere leerstoel wil de commissie de volgende vraagstelling laten onderzoeken:

- Wat zijn de specifieke culturele aspecten van vrouwen uit etnische minderheidsgroepen die belemmeringen opleveren?
- Hoe geven zij invulling aan participatie in de Nederlandse samenleving?
- Wat is de rol van de maatschappelijke context hierin?
- Op welke punten en hoe kan hierin gestuurd worden?

Voor het beheer van de bijzondere leerstoel is een stichting opgericht met een bestuur bestaande uit:

- Mevrouw Y. Tümer van de commissie PaVEM, voorzitter;
- De heer R. van der Giessen van het Oranje Fonds;

- Mevrouw M. Haimé van de Directie Coördinatie Integratiebeleid Minderheden van het Ministerie van Justitie;
- De heer P. Vingerling van de Faculteit der Sociale Wetenschappen van de Vrije Universiteit Amsterdam;
- Mevrouw B. Meyer-Cratz van het Participatieteam.

Daarnaast is er voor de leerstoel een curatorium ingesteld dat op de werkzaamheden van de bijzonder hoogleraar toeziet. Het curatorium van de bijzondere leerstoel Management van Diversiteit en Integratie bestaat uit:

- Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Máxima der Nederlanden, lid commissie PaVEM;
- Prof. dr. P. Schnabel, hoogleraar Sociaal en Cultureel beleid bij de Universiteit van Utrecht en directeur van het Sociaal Cultureel Planbureau;
- Prof. dr. H. Dahles, hoogleraar Organisatie Antropologie, afdeling Cultuur en Organisatiemanagement, VU Amsterdam;
- Prof. dr. J.G.M. de Bruijn, hoogleraar Sociologie en hoofd van de afdeling Sociaal Culturele Wetenschappen, Faculteit der Sociale Wetenschappen, VU Amsterdam.

De bijzondere leerstoel zal gevestigd worden aan de Faculteit der Sociale Wetenschappen van de Vrije Universiteit Amsterdam. Aan de leerstoel zal ook een promotieplaats worden gekoppeld.

Contactpersonen

Dialogo methodiek

FORUM, Instituut voor Multiculturele Ontwikkeling,
Lies Cyrus-Gooswit, tel: 030-2974356, e-mail:
l.cyrus-gooswit@forum.nl

Leerstoel

Vrije Universiteit Amsterdam, Prof. dr. Heidi Dahles,
tel: 020-5986734, e-mail: h.dahles@fsw.vu.nl
Stichting Leerstoel Management van Diversiteit en
Integratie, p/a Oranje Fonds, Ronald van der Giessen,
tel: 030-6564524, e-mail: giessen@oranjefonds.nl

Participatieteam

Kleurrijk talent in de hoofdrol

De commissie PaVEM vindt dat er te lang over de hoofden van de vrouwen is gesproken. Het is belangrijk dat zij zelf een rol van betekenis krijgen in het participatieproces. Daarom heeft de commissie in juni 2004 het Participatieteam geïnstalleerd, een team van 30 betrokken en succesvolle vrouwen met uiteenlopende etnische achtergronden die op verschillende terreinen van de samenleving actief zijn. Zij vormen een nationale voorhoede voor allochtone vrouwen die actiever willen meedoen in de maatschappij.

Naast rolmodel voor andere allochtone vrouwen treden de leden van het Participatieteam op als gesprekspartner voor gemeenten. Zij kunnen hen helpen in contact te komen met de allochtone vrouwen in hun stad en er zorg voor dragen dat de vrouwenparticipatie een structurele plek krijgt in het gemeentelijke beleid. Bovendien zijn zij een klankbord voor bedrijven en voor beleidsmakers op rijksniveau. Vanuit hun deskundigheid en ervaring kunnen de vrouwen een inhoudelijke bijdrage leveren aan het participatieproces door constructief mee te denken over de arbeidsbemiddeling van allochtone vrouwen en over de uitvoering van het taalonderwijs.

Naast het landelijke Participatieteam, zijn er in 14 gemeenten lokale P-teams gevormd of in vorming.

Participatieteam

Stichting Participatieteam

Inmiddels is het landelijke P-team ondergebracht in een zelfstandige stichting die de beweging die door de commissie PaVEM in gang is gezet, voortzet.

Doelstellingen van de stichting Participatieteam zijn:

- Het voortzetten van de beweging van succesvolle, maatschappelijk betrokken etnische vrouwen;
- Gemeenten adviseren en bijstaan bij de uitvoering van de P-agenda's;
- Het zichtbaar maken van vrouwen uit etnische groepen;
- Een bijdrage leveren aan een positieve beeldvorming over etnische vrouwen;
- Vrouwen uit etnische groepen in contact brengen met verschillende partijen: gemeenten, werkgevers, overheden, etc.

Doelgroepen:

- G-30 gemeenten;
- Vrouwen uit etnische groepen die baat hebben bij het werk van de stichting;
- Hoogopgeleide etnische vrouwen;
- Financiers en samenwerkingspartners van de stichting.

Het bestuur van de stichting bestaat uit:

- Nezos Demirel, voorzitter;
- Carmen Breeveld, vice-voorzitter;
- Brigida Meyer-Cratz, secretaris;
- Hayat Essaghir, penningmeester.

Contactadres

Stichting Participatieteam, postbus 398, 4600 AJ Bergen op Zoom

‘Een schot in de roos, de P-agenda met gemeenten. Samen naar oplossingen zoeken en dan aan het werk. Geen ingewikkelde verhalen, gewoon de hoofdzaak aanpakken. En die is? De kracht van allochtone vrouwen benutten. Met hen zijn we rijker, kunnen we meer. Waarom doen ze dan niet mee? Hun antwoord: we willen mee doen. Alleen hebben we de taal nooit goed kunnen leren en werk is moeilijk te vinden omdat zij ons niet kennen en wij hen niet. De afspraken in de P-agenda’s maken echter dat de vrouwen en hun gemeente-bestuurders elkaar wél kunnen vinden en elkaar vanuit hun kracht aanspreken. De motor is aan, en waar je ook komt zijn mensen enthousiast aan het werk!’

Yasemin Tümer

Ambitieuze rolmodellen

‘Namens het landelijk participatieteam van de commissie PaVEM heb ik het genoeg om kenbaar te maken dat wij de uitdaging aangaan om de participatie van vrouwen uit etnische minderheidsgroepen te bevorderen en hoog op de agenda te krijgen. Het participatieteam is gestart met 30 ambitieuze rolmodellen en bestaat inmiddels uit 35 personen. Hiernaast hebben wij een bestand aan enthousiaste vrouwen die samen met ons de schouders onder dit doel willen zetten en wij zullen zeker gebruik maken van hun inzet. Vanuit de commissie PaVEM zijn afspraken gemaakt met de G30-gemeenten en met werkgevers. Wij zullen ons op landelijk niveau inzetten om de gemaakte afspraken te continueren en te concretiseren. Hiernaast zullen wij als landelijk P-team fungeren als aanspreekpunt voor de lokale P-teams om een vertaalslag te maken naar lokale situaties.

De geïnitieerde beweging door PaVEM zullen wij voortzetten onder het motto “VAN OVERLEVEN NAAR GROEI EN ONTWIKKELING”.

Nezos Demirel,
voorzitter Stichting Participatieteam

Afsaneh Naijarazari
(Iraanse), Bioloog.
"Alleen diegene die het aan-
durft om te falen, krijgt
een kans om te slagen."
(J.F.Kennedy)

Ana Lidia Kruid Aneas
Moyano (Spaanse),
Zelfstandig onder-
nemer/freelance
communicatie-
deskundige.

"Alles is mogelijk, als je er maar voor gaat."

Anna-Ramona Petrona
(Antilliaanse),
Secretaresse AMC,
consulent Amsterdams
Patiënten Consumenten
Platvorm.

"Het is belangrijk dat vrouwen deelnemen
aan de maatschappij."

Arzu Kitapciyan-
Karadeniz (Turkse),
Emancipatiewerkster
IDEA (stedelijk eman-
cipatie en expertise
centrum) Utrecht.

"Waar een wil is, is een weg."

Aysim Deveci (Turkse),
Eigenaresse evenemen-
ten bureau.

"Be connected! Weet waar
je vandaag komt en waar je
naar toe gaat."

Badia El Haddad
(Marokkaanse),
Verloskundige.

"Wat ik kan doen is mijn
levenservaring delen."

Brigida Meyer-Cratz
(Antilliaanse),
Gepensioneerd.
Secretaris st. P-team

"Alles wat je leert, moet je
doorgeven."

Carmen Breeveld
(Surinaamse),
Directeur/eigenaar
Team Care, Vice-voor-
zitter st. P-team

"Discriminatie is een luxe
die wij ons niet langer kunnen permitteren."

Participatieteam

Charlie Ortega
(Antilliaanse),
Directeur Importante
(Emancipatie Bureau
Den Haag).

"Ik kan me niet permitteren
om in hokjes te denken, ik ben het allebei."

Farzaneh Nijhuis-Moazzeni (Iraanse),
Beslismedewerker bij de Immigratie-
en Naturalisatiedienst (IND).
"Ga ervoor!"

Feray Yüksel (Turkse),
Adviseur voor startende onder-
nemers in het kleinbedrijf.
"Laat altijd je wens de wereld ingaan, want
wensen zijn voorgevoelens van hetgeen je
daadwerkelijk kunt bereiken."

Hatice Can Engin
(Turkse),
Directeur Inspreek
Orgaan Turken in
Nederland.

"Investeren in allochtone
vrouwen, is investeren in de Nederlandse
samenleving."

Hayat Essaghir
(Marokkaanse),
Taxmanager.
Penningmeester
stichting P-team

"Nederland heeft mij een
leven geboden waarin ik zelfstandig kan zijn,
kan werken en studeren."

Ingrid Richardson
(Antilliaanse)
Secretaris P-team.

"Monoloog of dialoog, je
hebt het zelf in de hand."

Layla Hacene
(Marokkaanse),
Opbouwwerkster.

"Je kunt wel meer gaan
praten, maar als er niet
geluisterd wordt heb je daar
niets aan.."

Mavis Albertina
(Antilliaanse),
Presentatrice, eigena-
resse en uitgever tijd-
schrift Mavis.

"Als we allemaal Nederland
als ons land zien en het omarmen, kunnen
we zoveel veranderen."

Meryem Kilic (Turkse),
Adviseur bij Twynstra
Gudde Adviseurs en
Managers.

"Doe met plezier de dingen
die het verschil maken."

Nadia Mabrouk
(Marokkaanse),
Part-time directeur bij
stichting Euromed/
freelance adviseur.

"Vrouwen kunnen het verschil maken!"

Nahied Rezvani
(Iraanse),
Inspecteur der rijks-
begroting, Ministerie
van Financiën.

"De wereld draait niet om alloctonen of autoch-
tonen, maar om de mensheid en eerlijkheid."

Najiha Elmorabit
(Marokkaanse),
Juridisch medewerker
bij de rechtbank van
Breda. "Verwezenlijk je dro-
men ongeacht je culturele achtergrond."

Öznur Gümüş (Turkse),
Studente Bestuurs-
kunde. "Met twee handen
kun je beter applaudiseren."

Nazima Seema (Hindoestaanse)
Communicatie-medewerker Bijbels
Openluchtmuseum/ projectmedewer-
ker multicultureel projectbureau
Heilig Landstichting. "De keuze die je
maakt is de weg, die je volgt."

Nezos Demirel
(Turkse), Directeur/
eigenaar Topview.
Voorzitter St. P-team

"Elke verandering begint bij
jezelf, maar het zal niet
altijd even makkelijk zijn."

Nora Azarkan
(Marokkaanse),
Hoofd van een zorg
instelling. "De kunst is
om tussen twee extremen
te balanceren."

Ouafa Sofainy
(Marokkaanse),
Functionaris interculti-
ralisatie bij
'Mee Zuid Holland Zuid'.
"Met één hand kun je niet
klappen."

Participatieteam

Rhimou El-Ahmadi
(Marokkaanse),
Zelfstandig
ondernemer.

"Achter elke sterke
man, gaat een sterke
vrouw verscholen."

Roline Redmond
(Surinaamse),
Directrice bureau
voor onderzoek en
rapportage. "De

vrouw die voor zichzelf
kiest, creëert een winnende familie."

Samira Boucetta
(Marokkaanse),
Directeur Oemnia
(organisatie voor
werkgelegenheid

Marokkaanse vrouwen).

"Waar een wil is, is een weg."

Sibel Bilgin (Turkse),
Film- / documentaire
maakster.

"Help vrouwen een net-
werk te ontwikkelen."

Simone Angèle Pourier
(Antilliaanse),
Business Consultant.

"Onbekend maakt onbemind."

Souad Filali
(Marokkaanse),
Manager bij een
projectbureau.

"Vrouwen zijn niet zielig,
vrouwen moeten kansen krijgen."

Tanja Fraai (Antilliaanse),
Redacteur/ verslaggever bij een
radiozender.

Türkan Güvenç (Turkse),
Parttime projectleider/trainer/
psycholoog en parttime zelfstan-
dig ondernemer.

"Pak je kansen."

Velma Anna Mathew
(Antilliaanse),
Zelfstandig onderne-
mer van een reïnte-
gratiebedrijf.

"Ik ga 100 procent voor
rechtvaardigheid en gerechtigheid."

Participatie-agenda's

Alkmaar Meer dan gemiddeld

18 november 2005

De gemeente Alkmaar hecht grote waarde aan gedeeld burgerschap. Ook Alkmaarders met een niet-westerse achtergrond dienen hun verantwoordelijkheid te nemen om een plek in de samenleving te vinden. Daar waar de culturele afstand en een achterstand in taal hen belemmert, vindt de gemeente het haar taak aanvullend beleid te ontwikkelen om de integratie tussen de Alkmaarders te bevorderen. In Alkmaar woont een relatief grote populatie Turken, Marokkanen en andere niet-westerlingen.

- Aanvullend op de bestaande projecten wil Alkmaar met steun van het Oranje Fonds een particulier initiatief voor thuislessen in combinatie met laagdrempelige activiteiten dicht bij huis ondersteunen om vrouwen te bereiken die om verschillende redenen nog niet buitenshuis aan de reguliere inburgeringstrajecten kunnen deelnemen.

De gemeente zet diverse middelen in om de participatie van de bijna 6.000 allochtone vrouwen in Alkmaar te vergroten. De gemeente legt het accent vooral op de inburgering van de 1600 allochtone vrouwen die niet of nauwelijks deelnemen aan de samenleving.

TaalPlus

- Om de maatschappelijke participatie van allochtone vrouwen te bevorderen ondersteunt de gemeente Alkmaar een aantal taalprojecten. Voorbeelden zijn projecten waarbij vrijwilligers zich minimaal zes maanden inzetten om de taalvaardigheid en zelfredzaamheid te vergroten van vooral allochtone vrouwen die aan een inburgeringsexamen deelnemen.

Werk

- De gemeente Alkmaar zet zich de komende periode in om de relatief hoge werkloosheid onder allochtone vrouwen aan te pakken. In 2005 start in samenwerking met Hogeschool Inholland en met middelen van de Agenda voor de Toekomst, het tweejarige project 'Meer dan gemiddeld' dat zich richt op het aanbieden van stages voor werkzoekende allochtone vrouwen. Taakstelling is om minimaal 40 allochtone vrouwen met redelijke kansen op werk (fase 1 en 2) gedurende 10 weken op een stage te plaatsen bij regionale werkgevers.
- Daarnaast zet Alkmaar zich in om concrete afspraken te maken met het bedrijfsleven over extra instroom van allochtone vrouwen op de arbeidsmarkt.
- Voor de ambtelijke organisatie van de gemeente ontwikkelt Alkmaar een concreet plan dat zich richt op interculturalisatie van de eigen organisatie.

Maatschappelijke Dialoog

- De gemeente Alkmaar wil graag een dialoog tot stand brengen tussen allochtone en autochtone vrouwen en tussen allochtone vrouwen en opineleiders van instellingen op stedelijk en wijkniveau. Om die reden heeft de gemeente de oprichting van een lokaal participatieteam ondersteund dat 31 mei 2005 is samengesteld. Het participatieteam bestaat uit allochtone vrouwen met een goede maatschappelijke positie die in staat zijn de dialoog aan te gaan en die andere allochtone vrouwen kunnen inspireren meer deel te nemen aan de samenleving.

Contactpersoon: Niek Galama,
beleidsmedewerker, tel: 072-5488123,
e-mail: ngalama@alkmaar.nl

Almelo

Samen waar het kan, apart waar noodzakelijk

21 april 2005

Er zijn in Almelo ongeveer 1.200 vrouwen die in een isolement verkeren omdat zij niet kunnen, mogen en/of durven deelnemen aan onze samenleving. Voor deze vrouwen wil de gemeente zich gaan inzetten. Zij wil daarbij aan minimaal de helft van deze vrouwen in de periode van 5 jaar een aanbod bieden met als doel de participatie daadwerkelijk te stimuleren. Dit streven past geheel in de lokale integratienota, waarin de participatie van allochtone vrouwen één van de beleidspeerpunten is.

educatie en andere (groeps-) activiteiten. Van 2005 tot en met 2007 worden achtereenvolgens 50, 60 en 75 thuislesduo's tot stand gebracht.

- Bij het programma "Wijktaal" worden in samenwerking met de welzijnsstichting Netwerk spreekvaardigheidscursussen aangeboden aan allochtone mannen en vrouwen. De gemeente wil met de nieuwe "wijktaal" een groep van vrouwen aanspreken, die momenteel nog niet wordt bereikt. Afspraak is dat Almelo jaarlijks 35 allochtone vrouwen het programma aanbiedt.

TaalPlus

- De verwachting is dat in 2005 82 oudkomers in de trajecten taal en vrijwilligerswerk (niveau 1) of taaltraject instroom beroepsopleiding (niveau 2) instromen. Binnen deze trajecten zal minimaal een evenredig deel worden gebruikt voor allochtone vrouwen.
- In 2005 gaat Almelo allochtone vrouwen actief benaderen voor de cursussen volwasseneneducatie als onderdeel van een eventuele publiekscampagne om de participatie van allochtone vrouwen te bevorderen.
- Het project DUO Actief streeft met thuistaallessen en groepsactiviteiten naar doorstroming van allochtone vrouwen naar de reguliere volwasseneneducatie en andere (groeps-) activiteiten.

Werk

- Almelo is medeondertekenaar van het landelijke convenant herintredende vrouwen. Het convenant streeft ernaar in 2005 100 vrouwen van 23 jaar of ouder zonder uitkering die geen schoolverlater zijn aan het werk te krijgen. Het is tevens de bedoeling dat een deel hiervan voor allochtone vrouwen gereserveerd zal worden. Het doel is de instroom van herintredsters te bevorderen in betaalde banen van 12 uur of meer.

Maatschappelijke Dialoog

- De gemeente Almelo is op de hoogte van de mogelijkheid om gespreksleiders van Forum in te zetten bij dialogen en discussies en zal dit aanbod inpassen in de te ondernemen activiteiten.

Participatieteam

- In Almelo zijn veel Turkse vrouwen actief die een voorbeeld zijn voor hun omgeving. Deze vrouwen samen zijn in feite het Almelse P-team. De gemeente Almelo is van plan om in de tweede helft van 2005 een P-team van minimaal 10 voorbeeldvrouwen op te zetten om zo nog meer allochtone vrouwen te bereiken.

Contactpersoon: Esther Houpst,
beleidsmedewerker, tel: 054-6541737,
e-mail: e.houpst@almelo.nl

Almere

Kleurrijke ambities

13 mei 2004

Er wonen zo'n 11.000 vrouwen uit etnische minderheidsgroepen in Almere. Taalachterstand speelt hier een minder grote rol, omdat de belangrijkste groepen allochtonen in Almere Surinamers en Antillianen zijn. Uit de lokale Structuurschets blijkt dat het met een grote groep allochtonen in Almere goed gaat. Dat is goed nieuws. De ambitie is om deze groep uit te breiden. Daartoe zijn de volgende afspraken gemaakt met de commissie PaVEM:

TaalPlus

- Almere start een kleinschalige pilot voor taalles aan huis en heeft een projectplan ingediend bij het Oranje Fonds.
- Almere vergroot op korte termijn het inzicht in de omvang van de groep geïsoleerde vrouwen. Hierbij maakt ze gebruik van de Participatietoolkit, een instrument dat gemeenten helpt hun beleid gericht af te stemmen op de doelgroep allochtone vrouwen.
- Almere steunt het idee van het Nationaal Actieplan Taal Totaal door de achterliggende doelstellingen van dit plan mee te nemen in de eigen

activiteiten voor allochtone vrouwen op lokaal niveau.

- Almere zet ESF-middelen in als blijkt dat er behoefte is om het aantal inburgerings-/WWB-trajecten te verhogen.

Werk

- Almere gaat een banenmarkt organiseren in oktober 2005.
- Almere gaat in de eigen gemeentelijke organisatie de stage-mogelijkheden na. Inmiddels heeft de gemeente 20 stageplaatsen gereserveerd t.b.v. allochtone vrouwen. De gemeente hoopt het aantal plekken in de loop van 2005 te gaan uitbreiden.

Almere

Maatschappelijke Dialoog

- Almere heeft een aantal stadsgesprekken (5 rondes) gepland die op wijk-, buurt-, stad-niveau zullen plaatsvinden. De eerstvolgende wordt eind 2005 georganiseerd en de volgende rondes in 2006.

Participatieteam

- De gemeente ziet de meerwaarde van een lokaal P-team in en gaat stappen ondernemen om een groep met succesvolle allochtone vrouwen samen te stellen.

Contactpersoon: Milan Derkink,
beleidsmedewerker, tel: 036-5399111,
e-mail: mdderkink@almere.nl

Amersfoort

werk in
uitvoering

De gemeente Amersfoort is bezig met het maken van een uitvoeringsplan waarin het vergroten van de sociaal-culturele integratie en het tegengaan van uitsluitingsmechanismen een belangrijke plaats innemen. Daarbij wordt speciaal aandacht besteed aan negatieve beeldvorming, vooroordelen en onbekendheid met elkaar.

Zo plant de gemeente onder meer om maatschappelijke organisaties meer te stimuleren en te faciliteren om dialogen te organiseren over de plaats van etnische minderheden in Amersfoort. In het kader van het Antillianenproject wordt o.a. een project opgezet om tienermoeders op te vangen en te begeleiden. En er zijn plannen om een Moederkindcentrum op te richten. Integratie en participatie zijn de belangrijkste doelstellingen hierbij.

Contactpersoon: Bernadette van Raamsdonk, beleidsmedewerker, tel. 033-4694470, e-mail: bm.vanraamsdonk@amersfoort.nl

De gemeente Amersfoort heeft nog geen P-agenda afgesloten met de commissie PaVEM. Op 23 juni 2005 zal in een bestuur-

lijk overleg tussen de commissie en leden van het College worden gesproken over inbreng die de commissie kan geven op het uitvoeringsplan van de gemeente Amersfoort.

Ik wist het al, maar nu helemaal: de ene allochtone vrouw is de andere niet. In het verlengde daarvan geldt dat stigmatisering de belangrijkste vijand is van emancipatie. Die hoog opgeleide medica uit Iran is niet te vergelijken met de analfabete uit het Rifgebergte. Een moslima is geen Antilliaanse en een goed opgeleide Surinaamse van in de dertig staat er stukken beter voor dan een tienermoeder uit Amsterdam Zuidoost die vroegtijdig de school heeft verlaten. Ik maak me geen illusie. Geschiedkundig is PaVEM waarschijnlijk niet veel meer dan een vliegenpoepje op een lampenkap. Maar als de commissie ook maar een beetje steun heeft gegeven aan het zelfvertrouwen en de zelfredzaamheid van de vrouwen zelf, dan blijft zij zichtbaar in het licht.'

Hans de Boer

Amsterdam

Alleen het resultaat telt

Amsterdam is een diverse stad.

Ruim een kwart van de

Amsterdamse bevolking is van Turkse, Marokkaanse, Surinaamse of Antilliaanse afkomst. De werkloosheid onder Amsterdammers met een etnische achtergrond is relatief hoog. Bij het CWI staan ruim

11.000 allochtone vrouwen

ingeschreven als werkzoekend. Daarvan is slechts 10 procent direct bemiddelbaar.

Ook is de maatschappelijke en politieke participatie van allochtone Amsterdammers niet optimaal. Allochtonen voelen zich minder vaak Amsterdammer of Nederlander dan autochtonen. De gemeente Amsterdam legt zich hier niet bij neer. Er mogen geen Amsterdammers aan de kant staan, zo is afgesproken in het

Collegeakkoord 2002-2006.

Amsterdammers zullen worden verleid, uitgenodigd en uitgedaagd te participeren met alle middelen die het gemeentebestuur daarbij tot haar beschikking heeft.

30 maart 2005

TaalPlus

- In Amsterdam worden veel taaltrajecten voor allochtonen georganiseerd, zowel voor nieuwkomers (verplicht) als oudkomers (vrijwillig). Hier stromen jaarlijks ruim 4000 vrouwen in. De gemeente organiseert vanaf 2005 onder de noemer 10.000 taaltrajecten extra taalscholing voor Amsterdammers met een taalachterstand. Het streven is de trajecten dual aan te bieden. Maatwerk Amsterdam coördineert het project in samenwerking met de Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling, gedeeltelijk uit ESF-gelden gefinancierd.

Werk

- Maatwerk Amsterdam organiseert werkervaringsprojecten, waaraan veel allochtone vrouwen deelnemen.
- De gemeente heeft de Vacature Service Amsterdam (VSA)

Amsterdam

gevraagd een extra inspanning te leveren voor allochtone vrouwen. VSA heeft zich ten doel gesteld om in 2007 200 allochtone vrouwen extra te bemiddelen naar de reguliere arbeidsmarkt en het netwerk van bedrijven dat de doelstellingen van PaVEM ondersteunt, uit te breiden. Dit gebeurt door gerichte werving en selectie, acquisitie en coaching, in nauwe samenwerking tussen gemeente, CWI, scholen en werkgevers. Ook het lokale Amsterdamse P-team van de commissie PaVEM zal de geplaatste vrouwen coachen.

- Op 30 maart 2005 is in de hoofdstad een convenant ondertekend waarin bedrijven vijfhonderd banen beschikbaar stellen voor allochtone vrouwen.

Maatschappelijke Dialoog

- Met het Actieplan Wij Amsterdammers wil de gemeente samen met de stadsdelen verschillende groepen Amsterdammers weer dichterbij elkaar brengen. Door het mobiliseren van positieve krachten in Amsterdam wil de gemeente een bijdrage leveren aan de dialoog over integratie en daarmee aan een meer respectvol klimaat in Nederland. Bijvoorbeeld door de serie 'Dag van de Dialoog' waarbij Amsterdammers met elkaar in gesprek gaan over hoe samen leven in de stad verbeterd kan worden.

Contactpersoon: Joris Rijbroek, bestuursadviseur, tel: 020-5523107, e-mail: jrijbroek@bda.amsterdam.nl

Dag van de dialoog Amsterdam

De Amsterdamse Dag van de Dialoog van 21 december 2004 was een groot succes. Ruim 100 bedrijven en organisaties gaven gehoor aan de oproep een dialoog-tafel te organiseren. Elke 'tafel' nodigde zelf mensen uit voor een gesprek. De dag leverde een schat aan bruikbare suggesties op.

De Dag van de Dialoog is een van de initiatieven die past in het kader van Wij Amsterdammers: het actieplan van het college van B&W. Directe aanleiding voor het plan is de moord op Theo van Gogh. "Wij" zijn alle Amsterdammers die geweld afwijzen en de basisregels van onzesamenleving accepteren, schrijft het college.

Arnhem

Arnhemse vrouwen samen

9 juni 2004

Bijna 20 procent van de Arnhemmers is van niet-westerse afkomst, dit komt neer op 27.767 personen. Ongeveer de helft hiervan is vrouw. De grootste groepen zijn Turken, Surinamers en Marokkanen. In Arnhem zijn naar schatting 8000 oudkomers. Opvoeders worden binnen Arnhem (nog) niet geregistreerd. De gemeente heeft onderzoek laten doen naar de scholingsbehoefte van vrouwelijke opvoeders.

Uitkomst hiervan was dat de vrouwen graag Nederlands willen leren en in praktijk willen brengen. Er zijn 1881 allochtone vrouwen ingeschreven bij het CWI op een totaal van 8034 vrouwen. In fase 1 staan 110 en in fase 2 89 allochtone vrouwen ingeschreven. Arnhem kent momenteel geen specifiek beleid voor allochtone vrouwen. Gezien de problematiek overweegt Arnhem of dit wenselijk is.

TaalPlus

- Arnhem heeft steun van het Oranje Fonds gevraagd om thuislesorganisatie Arnhemse Vrouwen Samen uit te breiden naar 40 vrijwilligsters in 2004 en 80 in 2005. Minstens evenzoveel allochtone vrouwen kunnen dan les gaan volgen. Thuislessen worden gegeven in de wijken Malburgen en Klarendal / St. Marten. In 2005 vindt uitbreiding naar andere wijken plaats.
- De gemeente gaat het aantal deelnemers aan het duale Taaltraject 'Taalstap' verhogen van 100 naar 200 vrouwen. Het traject wordt tijdens schooltijd op basisscholen gegeven en is erop gericht de kennis van het Nederlands maar ook de betrokkenheid van ouders bij de opvoeding van hun kinderen te vergroten.

Werk

- Arnhem heeft in november 2004 een lunchbijeenkomst georganiseerd voor werkgevers en werkzoekende allochtone vrouwen. Werkgevers kregen een CV-boekje met 26 allochtone vrouwen. Wethouder Pijnenburg heeft aangege-

Arnhem

- ven met het CWI afspraken te willen maken over de bemiddeling van een nader te bepalen allochtone vrouwen in fase I.
- Het aantal duale trajecten naar werk en opvoedingsondersteuning wordt uitgebreid naar 400.

Maatschappelijke Dialoog

- In het kader van het gemeentelijke integratiebeleid is afgesproken dat Arnhem jaarlijks een tweetal debatten over integratie en emancipatie organiseert. Eén van de thema's die aan de orde komen is huiselijk geweld. PaVEM heeft het aanbod gedaan het Participatieteam hierbij als gespreksleidsters in te zetten.

Contactpersoon: Paulien Toonen,
beleidsmedewerker, tel: 026-3773412,
e-mail: paulien.toonen@arnhem.nl

Breda

Dunya, een wereld te winnen

15 oktober 2004

In Breda wonen zo'n 12.500 vrouwen van niet-westerse afkomst, het werkloosheidspercentage onder hen is relatief hoog. Breda wil op een structurele manier allochtone vrouwen ondersteunen om zich te ontplooiën en actiever deel te nemen aan de samenleving. Breda is een van de deelnemers aan de pilot 'Toolkit Participatie', een instrument om beleid ten behoeve van vrouwen uit etnische minderheidsgroepen vorm en inhoud te geven.

TaalPlus

- De gemeente Breda heeft met Gilde de Baronie afspraken gemaakt om aan jaarlijks ca. 40 geïsoleerde vrouwen individueel thuisles te gaan geven.
- Breda wil investeren in het opzetten en ondersteunen van formele en informele netwerken van allochtone vrouwen, zodat vrouwen naast deelname aan taaltrajecten ook worden gestimuleerd maatschappelijk te participeren.

Werk

- Breda gaat werkgevers aanspreken mee te doen met het convenant Herintredende Vrouwen en 50 stage-

plaatsen te werven voor allochtone vrouwen. Hiermee is op de West Brabantse Vrouwenconferentie van 26 mei 2005 een begin gemaakt met inzet van de PaVEM-cocktail: werkgeversontbijt, netwerkbijeenkomst en een 'CV-ROM' met daarop 20 CV's van talentvolle allochtone vrouwen en informatie over diversiteit en personeel.

- In Breda zijn relatief veel allochtone, werkloze vrouwen met een middelbare of hogere opleiding. De gemeente wil nagaan of allochtone vrouwen met een erkend diploma en/of met Elders Verworven Competenties (EVC), toegelaten kunnen worden tot bedrijfsopleidingen.

- Een eerste groep van tien midden- en hoogopgeleide vrouwen wordt gecoacht bij het zoeken naar werk. Minimaal acht vrouwen worden begeleid naar vrijwilligerswerk.
- Breda gaat informatieplekken inrichten met pc's waar vrouwen vacatures kunnen zoeken en informatie kunnen vinden over werk en scholing
- De gemeente wil 30 duale trajecten inzetten voor Antilliaanse vrouwen. Via opvoedingsondersteuning en empowerment wil zij deze vrouwen oriënteren op werk

Maatschappelijke Dialoog

- Breda gaat 'werkateliers' organiseren met verschillende groepen burgers. Suggesties hieruit kunnen als basis dienen voor activiteiten.

Participatieteam

- Sinds oktober 2004 heeft Breda een lokaal P-team. Zo'n 15 vrouwen met diverse achtergronden gaan samen met de gemeente inventariseren wat de successen en knelpunten zijn op het terrein van Taal, Werk en wonen. Om samen met de vrouwen tot verrassende en innoverende oplossingen voor knelpunten te komen.

Contactpersoon:

Ria Bolink, beleidsmedewerker,
tel: 076-5294860,
e-mail: ajbolink@breda.nl

Samensmelting

'Het begrip 'diversiteit' legt de nadruk op de mens als individu en niet op bevolkingsgroepen. Dat is de kern van de nieuwe plannen die de 'samensmelting' van autochtonen en allochtonen in Breda moeten bespoedigen. Het is belangrijk dat ook onze organisatie daaraan een bijdrage levert. Als ik een sollicitatie van iemand van etnische herkomst krijg die net zo gekwalificeerd is als een Nederlander, dan weeg ik de capaciteiten van beide personen. Toch blijf je horen dat allochtonen moeilijk een plaats vinden op de arbeidsmarkt. Het is lastig daar een vinger achter te krijgen.'

Burgemeester Van der Velden, Breda

Den Bosch

werk in uitvoering

De gemeente Den Bosch werkt momenteel aan het opstellen van een Participatie-agenda met de commissie PaVEM. Vaststelling zal voor 3 juli 2005 plaatsvinden. De gemeente is druk doende haar inburgeringsbeleid opnieuw vast te stellen. Op basis daarvan zullen aanvullende impulsen worden beschreven. De gemeente participeert met het project 'Toekomst (van je) dromen' wel al in de tijdelijke stimuleringsregeling emancipatie vrouwen uit etnische minderheidsgroepen.

Contactpersoon: Cornelis Vroone, beleidsmedewerker, tel: 073-6155155, e-mail: corv@s-hertogenbosch.nl

'De commissie PAVEM heeft resultaat geboekt op het gebied van de participatie van allochtone vrouwen. Daarbij denk ik vooral aan de afspraken die zijn gemaakt met werkgevers, gemeenten en de CWI's. Economische zelfstandigheid is tenslotte de beste weg naar integratie.

Bijzonder waren de ontmoetingen tussen werkgevers en werkzoekende vrouwen, bijvoorbeeld in het stadsdeel Amsterdam Zuidoost. Jonge moeders hadden hun kinderen al om 8.00 uur 's ochtends meegenomen naar een netwerkmeeting met ondernemers. Zij gingen zeer gemotiveerd (sollicitatie)gesprekken aan met de aanwezige ondernemers.

Deze ontmoetingen zijn naar mijn mening erg belangrijk geweest. Partijen zijn met elkaar in contact gebracht en de vrouwen is perspectief geboden. Het is de bedoeling dat het werk van PAVEM wordt gecontinueerd door andere organisaties en de vrouwen zelf. Daar heb ik alle vertrouwen in.'

Lilian Callender

Den Haag Coaching speelt een belangrijke rol

2 maart 2004

Naar schatting zijn er in Den Haag 25.000 allochtone vrouwen in een achterstands-situatie. In het kader van inburgering oudkomers maakt al een groot aantal vrouwen gebruik van het aanbod. Den Haag vindt het belangrijk dat zo veel mogelijk vrouwen deelnemen aan de samenleving. In 2005 zal Den Haag 500 allochtone vrouwen een traject aanbieden. De nadruk zal liggen op een taalaanbod in combinatie met bij voorbeeld reïntegratie, opvoedingsondersteuning, activering of participatie. Coaching speelt hierbij een belangrijke rol. Om inzicht te krijgen in de precieze omvang en samenstelling van de Haagse doelgroep wordt er een onderzoek ingesteld zodat een aanbod op maat mogelijk is.

aanbieden om in 2010 alle vrouwen in de gelegenheid te hebben gesteld de taalachterstand in te lopen.

TaalPlus

- De gemeente Den Haag heeft thuislesorganisatie Stichting Ontmoeting Buitenlandse Vrouwen (OBV) een extra financiële injectie gegeven van € 93.000. Hiermee konden in 2004 37 extra vrijwilligers ingezet worden om Nederlandse les aan huis te geven aan geïsoleerde allochtone vrouwen die de stap naar een cursus buitenshuis (nog!) niet kunnen maken. Bij een gunstige tussenevaluatie verstrekt de gemeente ook voor 2005 een aanvullende bijdrage. Voor de jaren daarna wordt aanvullende financiering bij het Oranje Fonds aangevraagd.
- De gemeente onderschrijft de doelstelling van het Nationaal Actieplan Taal Totaal en gaat bij gelijkblijvende financiële omstandigheden het aantal trajecten verhogen. De gemeente wil jaarlijks - naar schatting - 1400 trajecten extra

Werk

- Op 8 maart 2005 hebben Haagse ondernemers 247 vacatures aangeboden tijdens een werkgeversontbijt. De vacatures zijn bedoeld voor werkzoekende allochtone vrouwen ingeschreven bij het CWI in Den Haag
- Den Haag is een mentorenproject gestart dat gericht is op begeleiding van mbo-leerlingen door mentoren die in het bedrijfsleven werkzaam zijn. Deelnemers aan Business in the Community (BIC), een samenwerkingsverband tussen gemeente, bedrijven en de Mondriaan Onderwijsgroep gaan dit project gezamenlijk uitvoeren

Maatschappelijke Dialoog

- De gemeente Den Haag besteedt veel aandacht aan tienermoeders. Via voorlichting in de eigen taal en cultuur wordt in 2004 specifiek voorlichting gegeven aan Antilliaanse jongeren. Den Haag wil deze voorlichting in 2005 voortzetten. Op scholen wordt voorlichting gegeven over seksualiteit en over de preventie van SOA/Aids.

Participatieteam

- Op 8 maart 2005 is in Den Haag het Haagse Participatie Team geïnstalleerd. Dat is een groep van 29 succesvolle allochtone vrouwen die de gemeente Den Haag gaat ondersteunen bij de bevordering van de participatie van vrouwen uit etnische minderheden in Den Haag.

Contactpersoon: Steven Broers, sectordirecteur Integratie en Hulpverlening, tel: 070-3531457, e-mail: szbroers@szw.denhaag.nl

Deventer

Variatie biedt inspiratie

In Deventer wonen zo'n 4.200 allochtone vrouwen. Turken vormen verreweg de grootste allochtone bevolkingsgroep van Deventer. Het aantal allochtone werkzoekende vrouwen in Deventer bedraagt 654. Bij het CWI-Deventer staan 71 allochtone vrouwen in fase 1 en 107 in fase 2 ingeschreven. In de nota Integratiebeleid Deventer 2004 - 2009 is de maatschappelijke participatie van allochtone vrouwen één van de speerpunten.

13 april 2005

TaalPlus

- Inburgeringstrajecten worden op maat ingekocht. Alle trajecten hebben een taalcomponent, een praktijkcomponent en een component competentieontwikkeling. Deventer koopt 420 inburgeringstrajecten in.
- De gemeente Deventer heeft het Stimuleringsproject Amazonas Deventer opgezet. In dit project worden 30 allochtone vrouwen geactiveerd om door te stromen naar inburgeringstrajecten. Daarnaast worden in dit project 10 midden- en hoogopgeleide vrouwen aan werk geholpen (fase 1 en 2).
- Deventer heeft het project "Huis der taal" ontwikkeld. In dit project worden taallessen aan huis verzorgd aan 60 allochtone vrouwen per jaar. Het vormt een uitbreiding van "Gilde SamenSprak". Bij het Oranje Fonds wordt subsidie aangevraagd.
- Beide projecten zijn een uitbreiding en versterking van de taalketen in Deventer.
- De gemeente Deventer onderschrijft de ambitie van de commissie PaVEM om in 2010 de taalachterstand bij allochtone vrouwen te hebben weggewerkt en wil hier haar bijdrage aan leveren.

Werk

- De gemeente wil een aantal allochtone vrouwen uit het Amazonas-project (zie hiervoor) laten instromen bij de gemeente.
- Deventer zal de gesubsidieerde instellingen stimuleren om intercultureel beleid te gaan voeren.
- De gemeente gaat in overleg met het CWI, MKB en werkgeversorganisaties om de PAVEM-cocktail te realiseren.

Maatschappelijke Dialoog

- Deventer wil een goede communicatie tussen autochtonen en allochtonen enerzijds en gemeente anderzijds. In 2005 en 2006 worden ontmoetingen tussen allochtone en autochtone vrouwen bevorderd door themabijeenkomsten op buurt- en stedelijk niveau.
- Het versterken van het vrouwelijke kader binnen de allochtone organisaties is essentieel. Deze kaders zullen ingezet worden voor de maatschappelijke dialoog.

Participatieteam

- In Deventer komt een lokaal P-team, bestaande uit zo'n 30 vrouwen. Er is veel enthousiasme en wilskracht onder de vrouwen om actief mee te doen. Leden van het landelijke Participatieteam gaan het lokale team ondersteunen. Het lokale P-team wordt tevens ingezet om ontmoetingen, bijeenkomsten en allochtone vrouwennetwerken te organiseren.

Contactpersoon: Zafer Aydogdu,
beleidsmedewerker, tel: 0570-693901,
e-mail: z.aydogdu@deventer.nl

Dordrecht

Meer zicht op de positie van geïsoleerde vrouwen

29 april 2004

Dordrecht heeft circa 120.000 inwoners waaronder 20.000 (16 procent) van niet-Nederlandse afkomst. Zij vertegenwoordigen 116 nationaliteiten. De groep allochtonen bestaat voor het grootste deel uit Turken, Antillianen en Arubanen, Surinamers en Marokkanen. Uit onderzoek is gebleken dat veel allochtone opvoeders een taalachterstand hebben. Dordrecht doet vervolgonderzoek naar deze groep, vooral naar vrouwen die voornamelijk thuis, in eigen kring, leven. Bovendien is Dordrecht één van de pilotsteden voor de campagne Thuis in Nederland – Doe mee.

TaalPlus

- Dordrecht heeft een aanvraag ingediend bij het Oranje Fonds voor het opzetten van een thuislesorganisatie via welke geïsoleerde allochtone vrouwen les aan huis krijgen van een vrijwilligster, waarna zij kunnen doorstromen naar reguliere trajecten.
- Dordrecht wil taalcursussen logisch op elkaar laten aansluiten en gaat daartoe de taalketen verder ontwikkelen op wijkniveau. Vrouwen die aan de keten zijn begonnen kunnen gebruik maken van doorstroommogelijkheden via 72 intensieve trajecten. Voor een logische aaneenschakeling van de trajecten is afstemming bereikt met diverse aanbieders waaronder de Dordtse Welzijnorganisatie en het Project Mens. In juni 2005 vindt een oriënterend gesprek plaats met de Taalwinkel Rotterdam Noord om te leren van de ervaringen aldaar.

- Het taalmaatjes project krijgt een vervolg: 80 cursisten krijgen naast een wekelijkse taalles, begeleiding van een vrijwilliger.

Werk

- CWI doet onderzoek naar de ingeschreven niet-westerse allochtone vrouwen uit fase I.
- CWI Dordrecht zet een vrouwelijke coach in om allochtone werkzoekende vrouwen te begeleiden naar werk.
- De gemeente onderzoekt de mogelijkheid om ESF middelen aan te vragen ter ondersteuning van diverse nieuwe activerings- en toeleidingstrajecten

Maatschappelijke Dialoog

- De gemeente neemt deel aan het DCE project "Meedoen in Dordrecht".
- In samenspraak met de sector kunst en cultuur en de Marokkaanse Vereniging vindt een nieuw programma op de middelbare scholen plaats, gericht op het leven in twee culturen van allochtone meisjes. Overige projecten worden verder regulier uitgevoerd.

Participatieteam

- Leden van het landelijke participatieteam zijn als Dordts P-team geïnstalleerd en nemen deel aan verschillende overleg/klankbordgroep/stuurgroepen binnen de gemeente Dordrecht.

Contactpersoon: Gilbert Isabella, beleidsmedewerker, tel: 078-6398783, e-mail: g.isabella@dordrecht.nl

Eindhoven Dialoog met de stad

De gemeente Eindhoven telt ongeveer 25.000 vrouwen uit etnische minderheidsgroepen.

Eindhoven heeft de keuze gemaakt diversiteitbeleid in dialoog met de stad vorm te geven. Het beleid kenmerkt zich door: duale trajecten, aanpak op wijkniveau en dialoog. Zomer 2005 wordt op basis van de laatste stand van zaken in dialoog met de stad het nieuwe diversiteitbeleid vormgegeven. De ambitie is om het taalbeleid voor anderstaligen sterk en integraal neer te zetten.

17 november 2004

TaalPlus

- Vanuit de gemeente Eindhoven wordt een aanvraag ingediend bij het Oranje Fonds voor taallessen aan huis.
- Eindhoven gaat het project 'opvoeders in de schijnwerpers' (taallessen in combinatie met opvoedingsondersteuning) uitbreiden.
- De gemeente neemt bij de herijking van het diversiteitbeleid de ketenbenadering als uitgangspunt zodat het taalaanbod op elkaar wordt afgestemd en een logische opeenvolging van taalcursussen leidt tot participatie.

Werk

- Er staan bijna 1800 vrouwen uit etnische minderheidsgroepen geregistreerd bij het CWI. De gemeente brengt allochtone vrouwen met een WWB uitkering in fase 1, 2 en 3 in kaart en biedt hen indien van toepassing een traject aan.
- Het CWI Eindhoven stelt specifiek voor de doelgroep in fase 1 een persoonlijke coach aan en zal de workshop 'Op zoek naar werk in Nederland' uitvoeren.
- De PaVEM-cocktail wordt toegepast (netwerkbijeenkomst, CV-boek + dialoog).
- De gemeente ontwikkelt met partners als het UWV een gezamenlijke werkgeversbenadering.

Eindhoven

Maatschappelijke Dialoog

- De gemeente Eindhoven beschouwt de ontwikkeling van de visie op diversiteit als een proces in samenspraak met de stad. Hiermee is een start gemaakt in de vorm van stadsgesprekken. Eindhoven zal in haar toekomstige dialoog met de stad rekening houden met een evenredige deelname van vrouwen uit etnische groepen.
- De gemeente gaat gebruik maken van de kennis van het landelijke Participatieteam bij het opzetten van een lokaal P-team. Dit lokale team werkt als intermediair en levert input aan bestuurders.
- Eindhoven wil gebruik maken van het coachen van vrouwen uit etnische minderheidsgroepen door Raadsleden.

Contactpersoon:

Frederiek van de Ploeg,
tel: 040-2385352, e-mail:
f.vd.ploeg@eindhoven.nl

Enkele reacties van vrouwen na het Netwerkdiner waar werkzoekende vrouwen en werkgevers elkaar ontmoeten, onderdeel van de PaVEM-cocktail:

Ik vond het prettig om snel en persoonlijk contact met bedrijven te hebben

Een meerwaarde was ook het kennismaken met andere werkzoekenden

Ik heb mijn beeld van de mogelijkheden als schoonmaakster bijgesteld

Ik heb goed mijn netwerk kunnen verbeteren

Ik heb meteen een sollicitatiegesprek

Emmen Kijk op de keten

werk in
uitvoering

In Emmen wonen ongeveer 2200 niet-westerse vrouwen.

De gemeente gaat meer inzicht verwerven in de positie van vrouwen uit etnische minderheidsgroepen op terreinen als economische zelfstandigheid, arbeidsmarktpositie en onderwijsniveau. Tevens is er belangstelling voor de taalketenaanpak, waardoor de trajecten die de vrouwen volgen, op elkaar aan gaan sluiten, totdat er sprake is van maatschappelijke of professionele participatie.

14 juni 2005

TaalPlus

- Emmen wil thuisles geven aan geïsoleerde allochtone vrouwen: Het betreft vrouwen die in het land van herkomst weinig of geen scholing hebben gevolgd. Er kunnen psychische en fysieke belemmeringen zijn. Uitgezocht wordt hoe groot deze doelgroep is. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de quick scan van de Participatietoolkit. Samenwerking bij de uitvoering vindt plaats met Gilde SamenSprak en VluchtelingenWerk.
- In 2004 hebben 22 vrouwen deelgenomen aan een taaltraject voor anders-taligen en opvoedingsondersteuning gefinancierd vanuit de oudkomers-

regeling. Inmiddels hebben 16 vrouwen aangegeven een vervolgtraject te willen volgen. Deze trajecten worden gefinancierd uit de WEB.

- Daarnaast worden 20 nieuwe trajecten NT2 en opvoedingsondersteuning voor vrouwen aanbesteed via de oudkomersregeling 2005/2006. Moeders worden gestimuleerd hun kinderen deel te laten nemen aan het programma Voor en Vroegschoolse Educatie.
- In Emmen lopen twee VWS-projecten Interculturalisatie van het vrijwilligerswerk. Het eerste project is gericht op het werven

Emmen

en behouden van allochtone vrijwilligers in buurthuizen en het vergroten van het multicultureel aanbod van activiteiten. Het tweede project richt zich op coaching van allochtone vrijwilligers in het verwerven (en behouden) van een vrijwilligersbaan.

Werk

- Emmen wil tot en met eind 2007 50 vrouwen deel laten nemen aan het Equal project Spark. Dit project leidt inburgeraars (oud- en nieuwkomers) toe naar passend en betaald werk.
- Bij het CWI staan 44 vrouwen in fase I ingeschreven. In samenwerking met het CWI worden de mogelijkheden onderzocht om met de Soroptimisten een project te ontwikkelen. Allochtone vrouwen worden gekoppeld aan een coach vanuit de serviceclub die de weg naar werk helpt banen: Vrouwen voor vrouwen (Zij aan Zij). Er wordt begonnen met tien vrouwen.

Participatieteam

- Momenteel worden de mogelijkheden onderzocht om een gemeentelijk participatieteam te installeren. Input van vrouwen op hun participatie is een must.
- Uitgewerkt wordt welke rol het team kan vervullen met betrekking tot signalering, advisering, brugfunctie naar de achterban, mobilisatiefunctie, onderzoeksfunctie, ambassadeursfunctie binnen de gemeente.

Contactpersoon: John Backers, beleidsadviseur, tel: 0591-685979, e-mail: j.backers@emmen.nl

Enschede Doe mee in Enschede

20 april 2005

Er worden in de gemeente Enschede sinds jaar en dag vele activiteiten ontplooid om etnische minderheidsgroepen meer bij de samenleving te betrekken. Sommige van die activiteiten zijn opgezet door die groepen zelf, andere zijn gerealiseerd op initiatief van, dan wel met ondersteuning van het gemeentebestuur. In toenemende mate zijn deze activiteiten gericht op het stimuleren tot participatie of het wegnemen van belemmeringen daartoe. In dit verband wil de gemeente dan ook extra maatregelen nemen om de maatschappelijke participatie en integratie van allochtone vrouwen te stimuleren.

Werk

- Vanaf 1 januari 2006 zal een driejarig project worden opgezet om in ieder geval 10 allochtone vrouwen die een bijstandsuitkering ontvangen te ondersteunen bij het vinden van een arbeidsplaats in de zorg. Begeleiding van allochtone vrouwen vanuit een bijstandsuitkering naar regulier werk is arbeidsintensief,

TaalPlus

- Naast de overeengekomen taakstelling van het Grote Steden Beleid wordt jaarlijks aan 50 vrouwen een gecombineerd taaltraject aangeboden. Dit traject bestaat uit ondersteuning bij taal, zorg, onderwijs en opvoeding.
- Enschede gaat een project opzetten waarbij oudere allochtone vrouwen worden ondersteund door een vrijwillige vertrouwenspersoon (Buddy).
- De gemeente heeft een Allochtone Vrouwen Telefoon waar vrouwen uit de doelgroep anoniem terecht kunnen voor hulp.
- Enschede organiseert integratieactiviteiten op stadsdeelniveau. Het gaat hierbij om ontmoetingen tijdens koffieochtenden, handvaardigheidcursussen en andere groepsactiviteiten.

maar haalbaar. Het betreft hier overwegend 'in service' opleidingen, zodat werk en opleiding beide aan bod komen. De maatschappelijke positie van deze vrouwen zal daarmee substantieel verbeteren.

Maatschappelijke Dialoog

- De gemeente organiseert een aantal bijeenkomsten met de inwoners van de stad om het integratiebeleid te herijken. Een belangrijk onderdeel hiervan zal de positie van allochtone vrouwen zijn. Daarin spelen allochtone vrouwen en hun organisaties een belangrijke rol. Samenwerking met het Internationaal Vrouwen centrum ligt hierbij voor de hand.

Participatieteam

- Enschede wil goed geïntegreerde allochtone vrouwen benaderen om hun ervaringen als voorbeeld uit te dragen. Er zullen daartoe jaarlijks tenminste 2 workshops worden georganiseerd en er zal publiciteit aan dit onderwerp worden gegeven.
- De gemeente gaat na in hoeverre er in regionaal verband een P-team kan worden geïnstalleerd in samenwerking met o.a. Hengelo en Almelo.

Contactpersoon: Henk Grooten, beleidsmedewerker, tel: 053-4817943, e-mail: h.grooten@enschede.nl

Allochtone vrouwen in de Zorg

In Hengelo en Enschede wordt een verkorte opleiding in de zorg verzorgd. Deze opleiding is gericht op allochtone vrouwen die aan het arbeidsproces willen deelnemen en affiniteit hebben met de zorg, maar geen Nederlands erkend diploma hebben.

In een voorprogramma komen alle aspecten van de zorg aan de orde, maar ook lessen als cultuurverschillen. Vervolgens kunnen de vrouwen doortrappen naar de reguliere zorgopleiding, waarna ze een stageplaats krijgen. Naast de lessen binnen de zorgopleiding krijgen de kandidaten een ochtend per week lessen Nederlands en een aanvullende training in solliciteren en maatschappelijke vorming.

Groningen

Verstaan, begrijpen, trots en interactie

In Groningen wonen relatief veel vluchtelingen. Iraniers vormen na Surinamers, Antillianen en Turken de vierde groep (vergelijkbaar met het aantal Marokkanen). Er zijn in Groningen 8.844 oudkomers, waarvan 4.215 vrouwen. Hiervan hebben er ongeveer 1000 een uitkering.

3 juni 2004

TaalPlus

- De gemeente Groningen gaat een thuislesorganisatie oprichten (project Horizon). Hierbij kan aangesloten worden bij het Alfa College, dat een aanvraag heeft ingediend bij het Oranje Fonds.
- Sultanes wordt uitgebreid van 3 naar 5 groepen. Sultanes is een taallesproject

door vrijwilligers in 3 wijken, gegeven in het buurthuis, gericht op taal en maatschappelijke oriëntatie. Ongeveer 45 vrouwen van diverse nationaliteiten (Turks, Marokkaans, Iraans, Iraaks) worden bereikt, die voorheen niet door projecten bereikt werden.

- Groningen kent het project Mama Cu Yu, dat zich richt op Antilliaanse en Arubaanse vrouwen met kinderen in de leeftijd van 4 – 12 jaar op een Vensterschool (veelal alleenstaande moeders). Hier worden momenteel zo'n 10 vrouwen bereikt. Dit project wordt opgenomen in het project Horizon.
- Groningen gaat met een beleidscan onderzoek doen naar de samenstelling van de doelgroep allochtone vrouwen. Op grond daarvan wordt een beleidsnota opgesteld.

Werk

- Het aantal direct te bemiddelen allochtone vrouwen in de gemeente Groningen dat ingeschreven staat bij het CWI,

bedraagt 50 op een totaal van 1001 fase 1 vrouwen. Ruim 40 allochtone vrouwen zijn ingeschreven in fase 2.

- Op het terrein van werk zijn in het Bestuurlijk Overleg van 3 juni 2004 geen concrete afspraken gemaakt. De gemeente Groningen inventariseert welke aandacht er is voor allochtone vrouwen vanuit Sociale Zaken

Maatschappelijke Dialoog

- Groningen vindt de dialoog met burgers belangrijk en op dit moment noodzakelijk, omdat er gevoelens van discriminatie en onveiligheid heersen.

Participatieteam

- PaVEM heeft intensief contact gehad met Groningse netwerken van vrouwen, zoals het netwerk van hoogopgeleide vrouwen, de Groningse Soroptimisten en het Stedelijk Allochtonen Team. Deze netwerken van vrouwen willen allen een bijdrage leveren in de uitvoering van de afspraken die gemaakt zijn met de gemeente Groningen. Het Groningse netwerk van hoogopgeleide vrouwen is tevens gevraagd een lid voor het landelijke P-team voor te dragen.

Contactpersonen: Francis de Jongh, beleidsmedewerker, tel: 050-3676259, e-mail: f.de.jongh@ocsw.groningen.nl

Hilda Hoekstra, beleidsmedewerker, tel: 050-3676142, e-mail: h.hoekstra@ocsw.groningen.nl

Allochtoon?

'Wij ervaren dat het woord allochtoon vaak negatieve associaties opwekt. Pas als je een hoofddoek hebt en je thuiszit ben je een allochtoon in de juiste betekenis van het woord.' Ooit had ik een leidinggevende die in de war was omdat ik niet aan zijn beeld van 'de allochtoon' voldeed. En een wethouder zei eens oprecht verbaasd: 'Ik snap je niet. De ene keer gedraag je je als een allochtoon, de andere keer als een Nederlandse!'. Intrigerende situaties waar je als allochtone vrouw, ook al voel je je nog zo 'Hollands', toch mee te maken krijgt.

Zahra Mousazadeh,
Netwerk Noordelijke allochtone vrouwen

Haarlem

Gebruik dat verborgen talent! 20 mei 2004

Haarlem heeft ca 32.000 allochtone inwoners waarvan ca 18.000 van niet-westerse herkomst. Van deze groep is de helft vrouw. Haarlem heeft 8800 oudkomers, van wie 4400 mensen naar schatting onvoldoende taalniveau hebben. De grootste groepen werkloze allochtone vrouwen, ingeschreven bij het CWI betreffen de groep Turkse vrouwen (188), de Marokkaanse (101) en overige niet-Nederlandse vrouwen (248). Totaal gaat het om 561 vrouwen. De gemeente Haarlem werkt aan een herijking van het 'Beleid positie allochtone zelforganisaties in Haarlem'. Hierbij wordt de inzet van organisaties voor emancipatie een belangrijk aandachtspunt.

wen, en voor vrouwen die op zoek zijn naar een stageplek in het duale traject Taal en Zorgwerk, wordt in gezamenlijk overleg actie ondernomen door ROC, gemeente en stichting Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen.

TaalPlus

- Vrijwilligers gaan onder supervisie van een docent, thuistaallessen geven aan allochtone vrouwen. Doel is allochtone vrouwen uit hun isolement te halen en hen toe te leiden naar het reguliere scholingsaanbod in de wijken. De Vrijwilligerscentrale, het project Samenspraak van 't Gilde en het Nova College werken hierin samen.
- De gemeente dient per juli 2005 een ESF-aanvraag in voor meer oudkomers-trajecten voor allochtone vrouwen. Op jaarbasis worden aan ca. 270 extra vrouwelijke oudkomers taaltrajecten aangeboden.
- Het opleidingstraject Taal en Zorgwerk is een van de zorgopleidingen van het Nova College, die door allochtone vrouwen wordt gevolgd. Voor vrouwen die hun opleiding hebben afgemaakt en geen werk hebben gevonden wordt een profielenboek gemaakt. Voor deze vrouwen,

Werk

- Haarlem koopt reïntegratietrajecten in voor allochtone vrouwen. Van deze reïntegratietrajecten gaan 80 allochtone vrouwen gebruik maken.
- Haarlem heeft diverse bijeenkomsten georganiseerd met werkgevers, respectievelijk op: 8 december 2004 in het Haarlemse stadhuis en op 8 maart 2005 in samenwerking met CWI en Nova College (ROC). Voor de laatste bijeenkomst werd tevens een profielenboek van de allochtone vrouwen in fase I aangeboden aan de aanwezige werkgevers en het Haarlemse gemeentebestuur.
- Haarlem werkt op verschillende plekken aan een vorm van coaching voor allochtone vrouwen. In de stadsdelen zijn twee wijkcontactvrouwen aangesteld die ook een rol binnen het coachen van vrouwen vervullen.
- Met de Hogeschool InHolland onderzoekt Haarlem de mogelijkheid om studenten een rol binnen het coachen van jonge vrouwen (onder 25 jaar) te laten vervullen.

Maatschappelijke Dialoog

- Op 8 maart 2005 vond in Haarlem een multicultidebat plaats als afsluiting van rondes van wijkgerichte gesprekken. Ook heeft Haarlem aandacht besteed aan het thema sociale veiligheid in samenwerking met diverse organisaties waaronder zelforganisaties van allochtone vrouwen.

Contactpersoon:

Herman Lock,
beleidsmedewerker,
tel: 023-5115515,
e-mail: lockht@haarlem.nl
Hanneke van der Meer,
tel: 023-5115744, e-mail:
jmeer@haarlem.nl

Heerlen

De commissie PaVEM heeft met de gemeente Heerlen gesprekken gevoerd op ambtelijk en bestuurlijk niveau. De gemeente heeft besloten om geen participatieagenda op te stellen. De redenen hiervoor zijn

Contactpersoon:

Cecile Weijs,
beleidsmedewerker,
tel: 045-5604546,
e-mail: c.weijs@heerlen.nl

- 1 Er is geen eenduidige visie op de vraag of de integratie en participatie van vrouwen uit etnische groepen een specifieke aanpak vergt. Allochtone vrouwen vormen reeds een belangrijke doelgroep binnen het algemene beleid van de gemeente. De afdeling Welzijn legt veel nadruk op de participatie van allochtone vrouwen. Deze afdeling heeft twee startbijeenkomsten met allochtone vrouwen gehouden om tot een inventarisatie van onderwerpen voor de maatschappelijke dialoog te komen.
- 2 Het ontstaan van instabiliteit in de bestuurlijke laag door het aftreden van bestuurders in 2005.

Wel heeft Heerlen aangegeven geïnteresseerd te zijn in de stimuleringsmaatregelen van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en in het voeren van de Maatschappelijke Dialoog. De mogelijkheden om op dit gebied afspraken te maken worden door de gemeente Heerlen en de Directie Coördinatie Emancipatie (DCE) van het ministerie nader verkend.

Helmond

Er zijn geen aanvullende afspraken gemaakt tussen de gemeente Helmond en de commissie PaVEM in de vorm van een Participatieagenda. Helmond is al enige jaren intensief bezig met het ontwikkelen en uitvoeren van vernieuwend beleid op het gebied van inburgering en participatie voor etnische minderheidsgroepen.

Helmond zat midden in dit proces toen de commissie PaVEM de gemeente benaderde voor mogelijke ondersteuning. Op dat moment waren er geen aanknopingspunten voor aanvullende impulsen. Op alle aandachtspunten van de commissie PaVEM (gemeentelijke regie, taalke-ten, werk en dialoog) heeft Helmond het nodige op de rails staan.

Contactpersoon: Marloes Vervae, beleidsmedewerker, tel: 0492-587396, e-mail: m.vervae@helmond.nl

‘Het was een groot genoegen om met de leden en de staf van de commissie PaVEM te werken aan zo’n nuttig doel. Het was bovendien een grote eer om met vele interessante bestuurders en andere betrokkenen samen te werken. Allesoverheersend zijn echter de contacten met zoveel sterke vrouwen, die allen de belofte met zich meedragen dat de integratie en emancipatie van allochtone vrouwen snel vorm kan krijgen, mits we maar van goede wil zijn!’

Hans Dijkstal

Hengelo Allochtone vrouwen de markt op

De gemeente Hengelo heeft 81.000 inwoners waarvan 16.500 personen (20 procent) met een niet Nederlandse achtergrond. Van de totale bevolking bestaat ongeveer de helft uit vrouwen. De gemeente wil naast bestaand beleid op het terrein van integratie een drietal nieuwe initiatieven (de markt op, banen in de zorg en sociale economie) ontplooiën om de participatie van allochtone vrouwen op de arbeidsmarkt te vergroten.

15 december 2004

TaalPlus

- Hengelo gaat een aanvraag indienen bij het Oranje Fonds om het Taalmaatjesproject uit te breiden. Een Taalmaatje is een vrijwilligster die thuiskomt bij allochtone vrouwen om de Nederlandse taal te oefenen. Deze mogelijkheid is ondersteunend aan een lopend taaltraject. Het project wordt uitgevoerd vanuit het EU Equal project "Allochtone Vrouwen in Opmars" (AVIO) door Carint Maatschappelijke Dienstverlening, met ondersteuning van een taaldocent.

Werk

- Met het project "De Markt Op" probeert Hengelo de sociale en economische positie van vrouwen te verbeteren die een grote achterstand tot de arbeidsmarkt hebben. Het streven is 80 vrouwen deel te laten nemen aan het project waarvan minimaal 40 vrouwen uitstromen naar betaald werk. De gemeente gaat een nieuw te ontwikkelen project open stellen voor zowel allochtone als autochtone vrouwen. Gebleken is dat gecombineerde groepen een meerwaarde hebben op het gebied van activering en emancipatie.

Hengelo

- De gemeente Hengelo heeft samen met de werkgeversvereniging Zorgsector Twente / Oost Achterhoek het project "Zorg" ontwikkeld. Minimaal 30 allochtone vrouwen zullen aan het project gaan deelnemen. De mogelijkheid wordt geboden een opleiding te volgen in de zorg, gekoppeld aan een baangarantie.
- Hengelo wil initiatieven ontplooiën waarin werklozen worden ingezet om de maatschappelijke vraag naar dienstverlening of producten in te vullen. Allochtone vrouwen zijn hierbij nadrukkelijk in beeld. Op dit moment wordt gedacht aan aanvullende thuiszorg. Minimaal 10 vrouwen van allochtone afkomst worden voor deelname benaderd.

Maatschappelijke Dialoog

- In november van 2004 heeft op initiatief van de gemeenteraad van de gemeente Hengelo een integratiedebat plaatsgevonden. Een brede afspiegeling van de burgerij heeft aan dit debat deelgenomen. Nadere ideevorming over het integratiedebat zal nog verder plaatsvinden, waarbij aangetekend dient te worden dat het voor de Raad en het College van B & W hoog op de agenda staat.

Participatieteam

- De gemeente heeft het voornemen om in 2005 een lokaal P-team te installeren.

Contactpersoon: Erna Biezenaar,
projectmedewerker, tel: 074-245 9876,
e-mail: e.biezenaar@hengelo.nl

Taalmaatje

Allochtone vrouwen in Hengelo kunnen naast Nederlandse les op school een beroep doen op een Taalmaatje. Dit zijn vrijwilligsters die een uur per week bij de vrouwen thuis komen om Nederlands te oefenen. De uit Syrië gevluchte Saydeh Bisso heeft een half jaar een taalmaatje gehad: 'Het heeft mij heel veel geholpen. Ik hoef nu niet meer zo lang na te denken voordat ik iets zeg. Ik durf ook activiteiten te doen op de school van mijn dochter. Een keer per maand doe ik spelletjes met de kinderen en ik help met de feestdagen.'

66

Leeuwarden

Ontmoeting van culturen

werk in
uitvoering

Leeuwarden telt zo'n 91.000 inwoners waarvan 2.840 allochtone vrouwen. De gemeente Leeuwarden is het integratie- en inburgeringsbeleid aan het herijken. Deze P-agenda staat in dienst van de reguliere beleidsontwikkeling. Hiervoor is als eerste een analyse van de huidige lokale situatie nodig. De gemeente Leeuwarden maakt daarom in 2005 een lokale beleidsanalyse door gebruikmaking van de participatietoolkit.

23 juni 2005

TaalPlus

- De gemeente koopt voor prioritaire groepen inburgeraars jaarlijks naar behoefte duale inburgeringstrajecten in.
- Leeuwarden doet in juni 2005 als pilot-gemeente mee aan de proefassessments voor het praktijkdeel van het inburgeringsexamen voor opvoeders en werklozen.
- De gemeente experimenteert in 2005 met nieuwe soorten duale trajecten:
 - 20 duale vervolgtrajecten voor opvoeders, gericht op oriëntatie op de arbeidsmarkt;
 - 12 duale trajecten voor allochtone oudere vrouwen, gericht op maatschappelijke participatie.
- De gemeente ondersteunt het project Duale trajecten op de werkvloer van werkgever Vriesco International Fabrics bv door middel van een financiële bijdrage. Gedurende 2 jaar krijgt een groep van gemiddeld 12 personen taalscholing om hun positie te versterken.
- Leeuwarden onderzoekt in 2005 de noodzaak en mogelijkheden om de huidige taalketen te versterken met thuisles en taalondersteuningstrajecten.

Werk

Bij het CWI Leeuwarden staan 548 allochtone vrouwen ingeschreven. Van deze vrouwen staan 93 ingeschreven in fase 1 en 2.

67

Leeuwarden

Aan de volgende afspraken wordt gedacht:

- De gemeente ontwikkelt een CV-rom, een cd-rom met de CV's van werkzoekende allochtone vrouwen in fase 1 en 2.
- Deze groep vrouwen krijgt ondersteuning aangeboden via het CWI (training ZZTOP), door reïntegratiebedrijven (alleen fase 2) en/of door speciaal geworven coaches.
- De gemeente en CWI onderzoeken de mogelijkheid een convenant met het lokale bedrijfsleven te sluiten, met als doel het in dienst nemen van allochtone vrouwen.
- De gemeente geeft middels het project "Ketenversterking bedrijfsleven – reïntegratie" een extra impuls aan de bevordering van contact en samenwerking tussen door de gemeente ingehuurd reïntegratiebedrijven en het lokale bedrijfsleven, mede met het oog op de plaatsing van werkzoekende allochtone vrouwen.

Maatschappelijke Dialoog

- De gemeente organiseert in 2005 één of meerdere bijeenkomsten ten behoeve van de maatschappelijke dialoog met haar inwoners over het thema integratie, eventueel ondersteund door gespreksleiders van PaVEM / Forum.

Participatieteam

- De gemeente probeert een lokaal P-team op te zetten van 10 vrouwen. Doel van het lokale team is het bevorderen van participatie door het organiseren van bijeenkomsten en netwerkactiviteiten. Het lokale team zal contacten onderhouden met het landelijke P-team.

Contactpersonen: Claire Rellum, beleidsmedewerker, tel: 058-2338501, e-mail: crellum@leeuwarden.nl
Charlotte de Wolff, beleidsmedewerker, tel: 058-2338422, e-mail: cdwolff@leeuwarden.nl

Leiden**werk in
uitvoering****Vergroot de zelfredzaamheid
van allochtone vrouwen!**

Leiden voert een actief beleid op het gebied van emancipatie, participatie en inburgering. Ook op het gemeentelijke personeelsbeleid zijn actiepunten geformuleerd voor de instroom van doelgroepen. De participatieagenda, waarin de allochtone vrouw centraal staat zal integraal deel uitmaken van de Lokale Integratie Agenda.

Juni 2005**TaalPlus**

- In 2005 worden bij Opstapje 150 trajecten aangeboden voor allochtone moeders. Opstapje is een project waarbij moeders en peuters samen leren spelen en lezen in de Nederlandse taal. Doel is onder andere om de taalachterstand van de kinderen te beperken, en voor de moeders om kennis te maken met het Nederlandse schoolsysteem.
- Gemotiveerde taalcursisten kunnen doorstromen naar Moedertaal+, een project waarbij allochtone moeders de Nederlandse taal leren aan de hand van thema's die op de scholen van hun kinderen behandeld worden.
- Themis is een project voor geïsoleerde allochtone vrouwen die niet alleen de Nederlandse taal nauwelijks beheersen, maar ook niet of nauwelijks participeren in de samenleving. Leiden gaat Themis evalueren en aanbestedingsklaar maken voor de inburgeringmiddelen
- Het ROC Leiden heeft in samenwerking met de dienst SOZA een ESF-Equal aanvraag ingediend voor het project INS & Outs (Inburgering Nieuwe Stijl & Outreachende Aanpak). Met het project Ins & Outs creëert het ROC Leiden met de gemeente

Leiden

en andere partners (waaronder de Provincie Zuid-Holland, Openbare Bibliotheek Leiden en Vluchtelingenwerk) 600 extra inburgeringstrajecten tot 2007, buiten de reguliere inburgeringstrajecten. Afhankelijk van de beschikbare middelen werkt de gemeente Leiden mee om de doelen van TaalTotaal te behalen.

Werk

- Leiden werkt actief aan een interne multiculturele personeelsbeleid waarbij het streven is dat ook in de hogere functies de afspiegeling zichtbaar wordt. Hiertoe start de gemeente met een traineeship en stelt het gemeentelijke managementteam een minimum aantal taalstageplaatsen vast dat iedere dienst per jaar voor allochtonen beschikbaar stelt.
- Leiden zet zich actief in voor de aansluiting tussen inburgering en reïntegratie.

Maatschappelijke Dialoog

- Voor de totstandkoming van een lokale integratie-agenda zal de gemeente discussiebijeenkomsten met zelforganisaties van allochtone vrouwen organiseren.
- De gemeente zal initiatieven om tot een lokaal P-team te komen steunen.
- De gemeente start met het jaarlijks organiseren van een vrouwencafé.
- De gemeente zal gebruik maken van de expertise en mogelijkheden van het landelijke P-team voor het realiseren van de diverse afspraken.

Contactpersoon: Marieke Ouwerkerk,
beleidsmedewerker, tel: 071-5167366,
e-mail: ma.ouwerkerk@leiden.nl

Lelystad

Voor wie verder kijkt dan etniciteit

18 april 2005

In totaal wonen er 12.251 (17 procent) niet-westerse allochtonen in Lelystad, waarvan ongeveer de helft vrouw. De gemeente heeft zich geïnteresseerd om de integratie en participatie van allochtonen (waaronder ook vrouwen) in de samenleving te bevorderen. De drie belangrijkste pijlers van het integratiebeleid zijn: toerusting, toegankelijkheid en toenadering/tolerantie.

duidelijk doelperspectief: werk of maatschappelijke participatie. Een voorbeeld hiervan is het project allochtone moeders op school (Almos).

- Er wordt een verkorte Opleiding Onderwijsassistente - niveau 4 - voor 16 vrouwelijke oudkomers gestart.

Werk

- In het kader van diversiteit op de werkvloer gaat de gemeente haar eigen personeelsbeleid onder de loep nemen.
- Lelystad is van plan een coachproject te starten dat allochtone werkloze vrouwen kan begeleiden op hun zoektocht naar werk.
- De gemeente en het CWI gaan de handen ineen slaan om de vergroting van de arbeidsparticipatie efficiënt aan te pakken.

TaalPlus

- Lelystad gaat een aanvraag indienen bij het Oranje Fonds om het project Taalmaatje uit te breiden waarbij allochtone vrouwen naast het volgen van reguliere lessen, taallessen aan huis krijgen van een vrijwilligster.
- De gemeente gaat Vrouwentaalgroepen opzetten voor vrouwen in achterstandsituaties waarvoor de drempel om in te stappen in andere trajecten nog te hoog is.
- Lelystad wil duale inburgeringstrajecten intensiveren die gericht zijn op een

- Ontmoet-de-burgemeester-bijeenkomst: de burgemeester nodigt het bedrijfsleven uit voor een borrel en roept ondernemers op om allochtone vrouwen aan te nemen. Hierbij komen verschillende onderdelen uit de PaVEM-cocktail aan bod (CV-boek, rondetafelgesprek).

Maatschappelijke Dialoog

- Lelystad organiseert regelmatig bijeenkomsten ter voorbereiding van 8 maart, Internationale Vrouwendag. Hierin werken diverse vrouwenorganisaties samen om de dag te vieren en stil te staan bij actuele gebeurtenissen/thema's.
- Er is een Vrouwenplatform dat de activiteiten van de diverse vrouwenstichtingen op elkaar afstemt en daarmee het onderlinge contact tussen vrouwen versterkt.
- Lelystad maakt gebruik van de gespreksleiders en de 'Vrouwen op (rond)reis'-bus van Forum. De deelnemers krijgen een rondleiding in Lelystad en gaan met elkaar in gesprek over thema's met betrekking tot emancipatie en participatie.
- In het Overlegplatform Integratie Lelystad (OIL) hebben vertegenwoordigers van allochtone doelgroepen zitting als deskundige en als representant van de doelgroep(en).

Participatieteam

- Er komt een lokaal P-team dat nauw zal samenwerken met het Overlegplatform Integratie Lelystad.

Contactpersoon: Alma Pjetri, beleidsmedewerker, tel: 0320-278911, e-mail: a.pjetri@lelystad.nl

Maastricht

Initiatieven voor oudkomers

In Maastricht heeft zo'n 122.000 inwoners, waarvan 27.870 allochtoon zijn (23 procent), bestaande uit 14.150 vrouwen en 13.720 mannen. De belangrijkste groepen in Maastricht zijn van Marokkaanse en Turkse herkomst. De groep oudkomers bestaat uit iets meer dan de helft uit vrouwen en voor deze groep wil de gemeente nieuwe initiatieven ontplooiën om de participatie van vrouwen uit etnische minderheidsgroepen ook in Maastricht te vergroten.

13 april 2005

TaalPlus

- De gemeente Maastricht gaat in samenwerking met Vereniging Humanitas, Samen Taal Actief en Stichting Dienst aan Kerk en Samenleving/Samenspraak thuistaallessen organiseren voor vrouwen uit etnische minderheden die niet of nauwelijks bereikt worden met het reguliere taal- of inburgeringsaanbod. De thuislessen Nederlands zullen medio 2005 van start gaan met een taallessen aanbod voor 40-65 vrouwen per jaar.

Werk

- Maastricht gaat duale inburgeringstrajecten inzetten. Het gaat op jaarbasis om 87 trajecten voor oudkomers, waarvan het merendeel bestaat uit allochtone vrouwen.
- Daarnaast zullen ook reïntegratietrajecten worden ingekocht voor mensen met een werkloosheidsuitkering (WW), de groep Niet-uitkeringsgerechtigden, de mensen met een WWB-uitkering en degenen die gedeeltelijk wettelijk arbeidsongeschikt (WAO) zijn. Het aandeel allochtone vrouwen dat een reïntegratie traject volgt, is niet uitgesplitst maar daar zal wel aandacht aan worden gegeven.

Maastricht

- De gemeente, het CWI, de Federatie Samenwerkingsverband Ondernemersverenigingen Maastricht en de afdeling Maastricht en Heuvelland van Horeca Nederland hebben een uitvoeringsconvenant herintredende vrouwen 2004 en 2005 afgesloten waarmee zij meer herintredende vrouwen (waaronder ook allochtone vrouwen) in Maastricht aan betaald werk van minimaal 12 uur willen helpen.
- Tevens wordt in het plan van aanpak in het uitvoeringsconvenant opgenomen op welke wijze de doelstellingen van het Convenant Herintreedsters Maastricht aansluiting kunnen vinden bij de doelstellingen van de commissie PaVEM (uitwerking van de PaVEM cocktail).

Maatschappelijke Dialoog

- Gemeente Maastricht organiseert halfjaarlijkse bijeenkomsten tussen vrouwelijke raadsleden en vrouwen uit etnische minderheidsgroepen. Dit om met elkaar van gedachten te wisselen over hoe de participatie en integratie van allochtone vrouwen in de Maastrichtse samenleving kan worden vergroot.

Participatieteam

- Voor de eerstvolgende bijeenkomst tussen vrouwelijke raadsleden en allochtone vrouwen in juni 2005 wordt het Participatieteam van de commissie PaVEM ingezet.
- Maastricht gaat een lokaal P-team installeren dat mogelijk in samenwerking met de CIMM (Commissie Integratie en Mondialisering Maastricht), de halfjaarlijkse bijeenkomsten tussen (vrouwelijke) raadsleden en allochtone vrouwen verder kan organiseren en vormgeven.

Contactpersoon: Joan Beemer, beleidsmedewerker, tel: 043-350 5050, e-mail: j.beemer@maastricht.nl

Nijmegen

Vrouwen verleiden hun eigen emancipatie en integratie actief op te pakken 8 maart 2004

De gemeente Nijmegen telt anno 2005, 158.000 inwoners. Naar verwachting neemt het aandeel Nederlanders van allochtone afkomst toe tot meer dan 20 procent in 2010.

Ook de samenstelling verandert: de hoogste percentages niet-westerse allochtonen zijn te vinden in de jongste leeftijdscategorieën. Het aandeel niet-westerse allochtonen uit Oost-Europa, Afrika, Azië en Latijns-Amerika zal in 2010 stijgen tot 60 procent van de niet-westerse allochtone bevolking.

inburgeringstrajecten en worden er in het CWI en op wijkniveau speciale informatiebijeenkomsten belegd.

Werk

De gemeente heeft op 8 maart 2004 een bijeenkomst georganiseerd met vertegenwoordigers van werkgevers(organisaties) en het CWI. Werkgevers en werkgeversorganisatie hebben toegezegd hun netwerken in te zetten om meer vacatures voor allochtone vrouwen uit de markt te trekken. CWI en gemeente Nijmegen hebben

TaalPlus

De gemeente Nijmegen zet samen met het CWI-Nijmegen een speciaal wervings-team in voor het actief werven van andere allochtone vrouwen voor o.a. taallessen, reïntegratietrajecten, trainingen Op weg naar werk. Het wervingsteam bestaat uit zes allochtone vrouwen. Het team is getraind in het voeren van methodische en motiverende DOE MEE-gesprekken. In deze DOE MEE - gesprekken worden allochtone vrouwen verleid hun eigen emancipatie en integratie actief op te pakken. Vrouwen die de Nederlandse taal onvoldoende beheersen worden verleid om (extra) taallessen te volgen. Ook worden vrouwen via ouder-kindcentra gestimuleerd om deel te nemen aan

toegezegd om 120 allochtone vrouwen op jaarbasis naar regulier werk te bemiddelen. Om deze ambitieuze taakstelling te realiseren wordt extra dienstverlening aangeboden als: speciale workshops en trainingen, toegesneden reïntegratietrajecten en aanbodgerichte jobhunting. Taakstelling van het aantal (re)integratietrajecten voor allochtone vrouwen is vastgesteld op 275 nieuwe trajecten per jaar.

Integratie

Samen met de externe DOE MEE-partners: Interlokaal, Internationaal Vrouwencentrum en de Vrijwilligerscentrale zijn extra activiteiten gestart gericht op participatiebevordering. Het gaat hier om nieuwe projecten, bemiddeling naar vrijwilligerswerk en empowermenttrainingen. Het speciale DOE MEE-wervingsteam, werft ook voor deze activiteiten.

Best practice:

- Werven via huisbezoeken
- Methodische DOE MEE gesprekvoering
- Nieuw aanbod aan workshops, trainingen en samenwerkingsprojecten

Contactpersoon: W. van het Hekke, Projectleider DOE MEE, Gemeente Nijmegen, Postbus 9105, 6500 HG Nijmegen

Bezoekadres:

Korte Nieuwstraat 6
6500 HG Nijmegen
M 06 – 46195492
E W.van.het.Hekke@nijmegen.nl

Waarom zou je niet mee doen?

DOE MEE is een samenwerkingsproject van de gemeente Nijmegen en CWI. Het wordt ook mogelijk gemaakt door Inter-Lokaal, Internationaal Vrouwencentrum, het ministerie van SZW en het UWV. In 2004 werden ruim 500 vrouwen bereikt met informatie, taal-cursussen, reïntegratie-trajecten of (vrijwilligers)werk.

Souad Ghalbzouri is één van hen. Zij ziet als voordelen het sneller leren van de Nederlandse taal, zelfstandiger worden, contacten opdoen en meer mogelijkheden om werk te vinden. "Maar wat denk ik vooral belangrijk is: je voelt je sneller thuis in een land waar je misschien de rest van je leven zult wonen. Dus waarom zou je niet meedoen?"

Rotterdam

Meer dan taal alleen

Juni 2005

Rotterdam telt op dit moment ruim 122.000 inwoners met een niet-westerse achtergrond tussen de 15 en 65 jaar. Hiervan staan bijna 10.000 vrouwen ingeschreven bij het CWI als werkzoekend. Circa 40 procent van de eerste generatie etnische minderheden behoort tot de groep oudkomers en heeft alleen basisonderwijs gevolgd. Dit betekent dat Rotterdam ongeveer 20.000 allochtone vrouwen telt, die niet of onvoldoende het Nederlands beheersen. Het Rotterdamse inburgeringsbeleid geeft voorrang aan opvoeders en moeders met jonge kinderen.

TaalPlus

- Rotterdam steunt het Nationaal Actieplan TaalTotaal en wil in 2010 de taalachterstand hebben ingelopen van haar ongeveer 20.000 vrouwelijke inburgeraars. Dit betekent dat in 5 jaar tijd 4000 vrouwen worden ingeburgerd.
- Rotterdam start met de uitvoering van een efficiënte taalketen: een goede afstemming tussen taalaanbieders en een logische opeenvolging van de cursussen. Bij aanvang wordt het taalniveau van de cursisten getoetst en een passende training gezocht. Veel aandacht is er voor de werving van vrouwen in isolement-situaties.
- De gemeente doet een op maat gesneden inburgeringsaanbod aan zowel opvoeders en vrouwen zonder uitkering (primair inburgering) als aan vrouwen met een WVB-uitkering (inburgering en reïntegratie).
- Rotterdam stimuleert duale trajecten waarin taallessen worden gecombineerd

met componenten als opvoedingsondersteuning, ouderparticipatie, maatschappelijke stage en maatschappijoriëntatie.

Werk

Op 23 september 2004 hebben de gemeente Rotterdam, bedrijven verenigd in de ondernemersvereniging Rotterdam Morgen en

de Economic Development Board Rotterdam, het CWI, de Hogeschool InHolland en de Hogeschool Rotterdam een convenant getekend om allochtone vrouwen aan een baan te helpen.

Kern van het convenant is dat:

- De betrokken bedrijven al hun vacatures aanbieden aan het CWI en de vrouwelijke allochtone kandidaten een eerlijke kans zullen geven.
- Het CWI vrouwelijke kandidaten van allochtone afkomst zoekt bij de vacatures.
- De bedrijven 250 stageplekken leveren voor allochtone studenten van de hogescholen waarvoor de hogescholen geschikte vrouwelijke allochtone kandidaten aandragen.

Maatschappelijke Dialoog

- Met het debat Islam en Integratie is de discussie in de stad op gang gebracht. De aanpak werkt goed en moet worden voortgezet zodat mensen niet over elkaar maar met elkaar praten, en gezamenlijk werken aan oplossingen.
- In 2005 wordt een dialoog gestart met de stad over integratie in al haar facetten. Doel hiervan is te komen tot een gezamenlijke aanpak die gedragen wordt door de hele stad. Ter afronding van dit proces start de campagne over de universele en vooral de Rotterdamse normen en waarden.

Participatieteam

- De gemeente Rotterdam overweegt om een lokaal Participatieteam in te stellen.

Contactpersoon: Tjeerd Sijtema, bestuursadviseur, tel. 010-4172044, e-mail: t.sijtema@bsd.rotterdam.nl

Taalwinkel

Taalwinkel in Rotterdam Noord: hier wordt informatie en ondersteuning gegeven aan volwassen bewoners van de deelgemeente Noord op het gebied van taaleducatie. De Taalwinkel overziet de taalketen (welk taalaanbod is er voor welke doelgroepen) in Noord en kan adviseren welk traject het beste aansluit bij de wensen van de persoon. Bij de Taalwinkel vindt werving, voorlichting, intake, plaatsing en begeleiding plaats van de oudkomers.

Schiedam

Empowerment

20 december 2004

Schiedam heeft ruim 75.000 inwoners, waarvan 26 procent van niet-westerse herkomst. Van deze groep is de helft vrouw. In de Visie op Vrouwenemancipatie van 2002 heeft de gemeente Schiedam geconstateerd dat vooral allochtone vrouwen zich in een relatief slechte positie bevinden.

TaalPlus

- Stichting Vluchtelingenwerk Schiedam heeft een aanvraag ingediend bij het Oranje Fonds voor het inzetten van vrijwilligsters die geïsoleerde vrouwen laagdrempelige vormen van taalles geven. Start van het project in augustus/september 2005.
- Er komt een nieuwe projectorganisatie die vrijwilligers gaat matchen met allochtone vrouwen die de Nederlandse taal willen oefenen.

- Schiedam heeft regulier overleg met ROC en reïntegratiebedrijven om blijvend te investeren in taalstages en dual aanbod.
- De gemeente gaat actief uitval in oud- en nieuwkomertrajecten tegen.

Werk

- Schiedam biedt 30 vrouwen loopbaancoaching aan.
- De gemeente gaat vanaf 2005 specifieke trajecten inkopen voor de begeleiding van allochtone vrouwen naar werk en richt zich daarbij specifiek op hoger opgeleide vluchtelingen.
- CWI maakt een analyse van de arbeidsmarktpositie van allochtone vrouwen in Schiedam.
- Gemeente en CWI gaan een werkgeversbijeenkomst organiseren in september 2005 waar allochtone vrouwen met werkgevers in contact gebracht worden. Tijdens deze bijeenkomst wordt een workshop CV-maken aangeboden.

- Vrouwelijke allochtone ondernemers worden uitdrukkelijk uitgenodigd voor een opleidings- en begeleidingstraject ter verbetering van de kwaliteit van hun onderneming.

Maatschappelijke Dialoog

- Het allochtone vrouwenennetwerk 'De EVA's' is vier maal bijeen geweest. Tussen de 15 en 30 vrouwen discussiëren actief, ondersteunen elkaar en geven input voor het gemeentelijke beleid.
- Allochtone inwonsters kregen de gelegenheid twee empowerment trainingen te volgen, uitgevoerd door gespecialiseerde bureaus.
- Er zijn vijf discussiebijeenkomsten met taboedoorbrekende thema's gevoerd met groepen Turkse vrouwen.
- De gemeente streeft ernaar om jongeren te betrekken bij de discussie over emancipatie.

Participatieteam

- De gemeente Schiedam heeft een lokaal P-team geïnstalleerd: een netwerk van vrouwen uit etnische groepen die onder leiding van de gemeente onderwerpen bespreken en elkaar ondersteunen.

Contactpersoon: Claudia Marinelli, beleidsmedewerker, tel: 010-2465555, e-mail: cm.marinelli@schiedam.nl

Uit de eigen gemeenschap

Taal in de Buurt is een laagdrempelig traject voor oudkomers dat tot 2006 in Schiedam wordt uitgevoerd. Doelen zijn het leren van de Nederlandse taal, en verdere activering waaronder toeleiding naar vervolgonderwijs. Deelnemers zijn voornamelijk vrouwen die de zorg voor één of meerdere kinderen hebben. Hun leven speelt zich vooral af binnen de eigen gemeenschap en richt zich op huishoudelijke taken, opvoeding en eventuele zorg voor ouders. Het reguliere NT-2 aanbod bereikt hen onvoldoende, Taal in de Buurt wel: ruim 60 vrouwen namen al met succes deel.

Tilburg Samenwerking en slagvaardigheid

29 april 2004

Volgens globale berekeningen bevinden zich ca. 3000 allochtone vrouwen in Tilburg in een isolement. De gemeente zet zich in om deze groep in beeld te krijgen, ermee in contact te komen en een passend aanbod te doen. Tilburg wil meer vrouwen bereiken door inzet van duale trajecten, door betere resultaten op duurzame participatie en door een betere samenwerking met het veld. Er zijn al veel initiatieven in de gemeente, alleen is hun aanpak en hun bereik vaak wisselend. Hier ziet de gemeente mogelijkheden voor meer efficiëntie en slagvaardigheid.

Werk

- Met ingang van 2005 gaat Tilburg het aantal deelnemers aan het project Werk en Aandacht (dat allochtone vrouwen begeleidt naar - liefst betaald - werk) structureel verhogen van 25 tot 40

TaalPlus

- Het Centrum Buitenlandse Vrouwen in Tilburg heeft een aanvraag ingediend bij het Oranje Fonds voor het inzetten van extra vrijwilligers die geïsoleerde vrouwen taalles aan huis kunnen geven in aanloop naar hun deelname aan de reguliere inburgeringscursussen.
- In de komende vijf jaar stelt de gemeente Tilburg zich ten doel 2000 vrouwen te motiveren deel te nemen aan duale trajecten ouderschaps- en maatschappelijke participatie.
- De gemeente zal stimuleren dat allochtone vrouwen de taalketen zonder hapering kunnen doorlopen, ook al zijn er meerdere organisaties bij betrokken. Hiertoe neemt de gemeente het initiatief om taalcursussen goed op elkaar te laten aansluiten en onderlinge samenwerking tussen aanbieders te bevorderen.

Tilburg

deelneemsters. Het gaat om vrouwen in fase 3 en 4, met een matige taalbeheersing.

- Op 17 november 2004 heeft Tilburg een banenmarkt georganiseerd. Hiervoor werden naast werkzoekende allochtone vrouwen, 800 werkgevers uitgenodigd. Doel van de markt was allochtone vrouwen een 'gezicht' te geven, ervaringen uit te wisselen en vooroordelen bespreekbaar te maken.
- Op 18 februari 2005 ondertekenden veertig regionale werkgevers, gemeente en CWI een convenant om allochtone vrouwen aan een baan te helpen. Daarnaast werd een CV boekje met bij het CWI ingeschreven allochtone vrouwen gepresenteerd.

Maatschappelijke Dialoog

- Vanaf het najaar 2004 gaat de gemeente Tilburg in dialoog met maatschappelijke partijen over het participatieoffensief dat de komende jaren plaats moet vinden. Participatie van allochtone vrouwen staat daarbij nadrukkelijk op de agenda. Er komen specifieke bijeenkomsten over het beleid gericht op allochtone vrouwen, o.a. met allochtone vrouwengroepen.

Participatieteam

- In navolging van het landelijke participatieteam komt er in Tilburg een lokaal P-team dat een belangrijke rol gaat spelen in de dialoog.

Contactpersonen: Salima El Guada, beleidsmedewerker, tel: 013-5429344, e-mail: salima.elguada@tilburg.nl
Astrid Peerenboom, beleidsmedewerker, tel: 013-5428083, e-mail: astrid.peerenboom@tilburg.nl

Utrecht Inzet gaat verdubbelen

13 mei 2005

Utrecht heeft in totaal 135.000 vrouwelijke inwoners.

Marokkaanse, Turkse en Surinaamse vrouwen maken hier voor achtereenvolgens acht, vier en drie procent deel van uit. Zij vormen daarmee de grootste groepen met een niet-westerse achtergrond. De Marokkaanse en Turkse vrouwen zijn gemiddeld jonger dan de Nederlandse vrouwen; van de ruim 10.000 Marokkaanse vrouwen zijn er 4600 jonger dan 15 jaar. Bij de Turkse vrouwen (ruim 5600) zijn er 2100 meisjes jonger dan 15 jaar. Veel Surinaamse vrouwen zijn alleenstaand. Een relatief groot deel hiervan heeft kinderen.

stages, vrijwilligerswerk etc. Belangrijk hiervoor is een goede samenwerking tussen gemeente, zelforganisaties en vrouwenprojecten.

Werk

- In totaal zijn 290 vrouwen in fase 1 en 2 ingeschreven bij het CWI. 112 van deze vrouwen hebben een WWB-uitkering. De

Taalplus

- Utrecht gaat deelnemen aan het Nationaal Actieplan Taal Totaal; dat betekent dat de gemeente Utrecht haar inzet gaat verdubbelen. In plaats van 400 vrouwen gaat Utrecht jaarlijks 800 vrouwen een inburgeringsaanbod aanbieden gericht op participatie. Op deze wijze gaat Utrecht de circa 4000 vrouwen met een taalachterstand in 2010 oplossen.
- De gemeente gaat alle vrouwen met een taalachterstand die een beroepsopleiding willen doen actief stimuleren.
- Utrecht heeft zich uitgesproken voor een betere afstemming van taaltrajecten voor allochtone vrouwen en wil er op toezien dat vrouwen met een inburgeringstraject daadwerkelijk gaan participeren via duale trajecten, taal-

gemeente Utrecht gaat een structurele beleidsaanpak ontwikkelen om de arbeidsparticipatie van allochtone vrouwen te vergroten.

- In 2005 hebben reeds 50 fase 1 en 2 vrouwen die bij het CWI staan geregistreerd aan werktrajecten deelgenomen. In 2005 zullen nog 190 nieuwe vrouwen en meisjes instromen in trajecten gericht op werk.
- In samenwerking met het CWI gaat Utrecht een grote werkgeversbijeenkomst organiseren gericht op de Utrechtse werkgevers met het doel om een substantieel aantal gekwalificeerde vrouwen aan werk te helpen. Deze bijeenkomst staat in de tweede helft van 2005 gepland.

Maatschappelijke Dialoog

- De gemeente Utrecht gaat de dialoog tussen de gemeente Utrecht, betrokken uitvoerende organisaties en doelgroep intensiveren.

Participatieteam

- De gemeente Utrecht investeert in het opzetten van een lokaal P-team. Dit team gaat bestaan uit 12 vrouwen uit etnische minderheidsgroepen en uit autochtone vrouwen.

Contactpersoon: Pascal v.d. Hadelkamp, diversiteitsmanager, tel: 06- 46195492, e-mail: p.van.den.hadelkamp@utrecht.nl

Utrechtse wandkleden

In Utrecht werken vrouwen uit verschillende landen en culturen aan acht wandkleden. Het project start in twee wijken, waarna alle wijken zich aansluiten. Aan elk kledingstuk wordt vier tot zes maanden gewerkt.

Op informele en ontspannen manier leren allochtone en autochtone vrouwen elkaar's cultuur, godsdienst, gebruiken en gewoonten kennen. Ook kunnen ze elkaar bijstaan bij het oplossen van problemen. Vrouwen komen uit een isolement, krijgen meer zelfvertrouwen, nemen intensiever deel aan de samenleving. De slotpresentatie van de kleden vindt in het najaar van 2005 plaats bij de viering van het 20-jarig bestaan van de Interkerkelijke Stichting Kerken en Buitenlanders.

Venlo

Veelkleurige vrouwen in Venlo

20 december 2004

Van de 91.000 Venlose inwoners vallen zo'n 5460 mannen en vrouwen onder de definitie oudkomers. Daaronder bevinden zich relatief veel Turken en Marokkanen, waaronder 891 Turkse vrouwen en 708 Marokkaanse vrouwen. Velen van hen bevinden zich in een isolement. De gemeente Venlo wil er alles aan doen om dit isolement te doorbreken en heeft daarvoor het projectplan 'Veelkleurige Vrouwen in Venlo' gemaakt. Uitgangspunten van dit plan zijn het bevorderen van de zelfredzaamheid, het verkleinen van de kloof tussen allochtonen en autochtonen, het wegwerken van vooroordelen, en het wegwerken van drempels bij instellingen en organisaties.

Taalplus

- Venlo heeft twee goedlopende activiteitsprojecten: Het project Opstapje is een spel- en opvoedingsondersteuningsproject voor allochtone ouders en hun kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar. Het project Taaltrapje richt zich op taal- en opvoedingsondersteuning van moeders met kinderen in de basisschoolleeftijd.
- Het huidige aanbod sluit echter niet volledig aan op de behoefte van de allochtone inwoners van Venlo. Vooral allochtone vrouwen die niet naar buiten kunnen, mogen of durven zijn lastig te bereiken. Om die vrouwen de Nederlandse taal te laten leren, laat de gemeente de welzijnsstichting Wel.kom thuislessen opzetten. De stichting heeft daarvoor een beroep gedaan op medefinanciering van het Oranje Fonds. Met de thuislessen, die in de tweede helft van 2005 starten, zullen in eerste instantie jaarlijks 20 vrouwen per jaar worden bereikt.

Venlo

Werk

- De stichting Wel.kom voert ook sociale activeringstrajecten uit. De stichting wil mensen die door diverse oorzaken geen betaald werk kunnen verrichten activeren naar maatschappelijk zinvolle activiteiten, als opstap naar betaald werk. Voor dit project is een uitbreiding opgenomen voor allochtone vrouwen. Door deze verruiming kunnen 75 allochtone vrouwen extra instromen in de trajecten.
- In samenwerking met CWI wordt een CV-boek gemaakt van allochtone werkzoekende vrouwen die niet makkelijk aan het werk komen vanwege hun niet-westerse achtergrond. De werkgevers en de betreffende vrouwen worden uitgenodigd voor een netwerkbijeenkomst.

Maatschappelijke Dialoog

- De Venlose (autochtone) vrouwenraad organiseert een ontmoeting met allochtone inwonsters. De bedoeling is om kennis te nemen van elkaars leefwereld en een meer structurele uitwisseling tot stand te brengen. Voor de bijeenkomst wordt een gespreksleider van Forum of het Participatieteam van PaVEM gevraagd.

Contactpersoon:

mw. Josette van der Leijen,
beleidsmedewerker,
tel: 077-3596666 (alg),
e-mail: jpmleijen@venlo.nl

Opstapje

Het Venlose project Opstapje is een project voor opvoedingsondersteuning, gericht op allochtone ouders en hun kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar. Het doel van het project is om de ouders te leren hoe ze met hun jonge kinderen moeten spelen, zodat de kinderen voldoende vaardigheden leren om een goede start in het basisonderwijs te kunnen maken.

Het project bereikt een groot deel van de Turkse en de Marokkaanse gezinnen van de vooraf vastgestelde doelgroep. De ouders zijn zeer enthousiast over het project. Dat blijkt ook uit het feit dat er nauwelijks uitval is. Bovendien is er een grote doorstroom naar de 'gewone' peuterspeelzalen en naar "Taaltrapje".

Zaanstad

Ontmoeting tussen allochtonen en autochtonen 3 juni 2004

Zaanstad heeft ongeveer 139.588 inwoners. Hiervan hebben 20.700 een niet-Nederlandse achtergrond, waaronder 11.650 vrouwen. In Zaanstad is een relatief grote populatie aan Turken en vluchtelingen. Daarna volgen de Surinamers (2,7 procent), Marokkanen (0,9 procent) en Antillianen/Arubanen (0,5 procent). De gemeente wil graag de zelfredzaamheid van allochtone vrouwen verbeteren, ontmoetingen stimuleren tussen allochtonen en autochtonen, het inburgeringsproces versterken en het service-niveau voor haar allochtone inwoners verbeteren

Taalplus

- In samenwerking met de Helpdesk Allochtonen, Stichting Welsaen en het Buitenlandse Vrouwenoverleg wordt een taalproject Nederlands aan anders-taligen opgestart. De instellingen vragen subsidie aan bij het Oranje Fonds.
- Het aantal duale trajecten opvoedings-ondersteuning wordt verhoogd naar minimaal 200 maar bij voorkeur naar 250 per jaar.

Werk

- De gemeente onderzoekt de financiële mogelijkheden om een CV-boekje voor de fase 1 en 2 cliënten te maken.
- Zaanstad gaat een werkgeversbijeenkomst organiseren om werk en stage-plekken te verkrijgen voor gekwalificeerde allochtone vrouwen.
- Het project 'Kleurrijk ondernemen' wil zelfstandig ondernemerschap onder allochtonen stimuleren. Bij dit project zijn van de 23 betrokkenen inmiddels 16 succesvol met een eigen bedrijf gestart. 50 procent van hen is vrouw.

Zaanstad

Maatschappelijke Dialoog

- De gemeente beraadt zich op de wijze waarop het landelijke P-team de gemeente kan ondersteunen.
- De gemeente Zaanstad heeft een Regenboogoverleg: een overleg tussen de gemeente en alle zelforganisaties die binnen Zaanstad bestaan.

Contactpersoon:

Dione de Lusenet – van Weert,
beleidsmedewerker, tel: 075-6553290,
e-mail: d.lusenet@zaanstad.nl

Helpdesk allochtonen Zaanstreek

De gemeente Zaanstad subsidieert samen met de provincie Noord-Holland en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een uniek project om allochtonen te begeleiden naar een baan: de helpdesk allochtonen Zaanstreek. Sinds de oprichting in 2001 hebben honderden vrouwen hun weg gevonden via de desk. Directeur Findik Demir: "De helpdesk richt zich op allochtonen vanaf 18 jaar die willen werken of die van baan willen veranderen. Werk combineren met een gezin en een opleiding vergt veel inspanning, maar het is niet onmogelijk. Ik probeer vanuit mijn eigen ervaring de vrouwen te overtuigen dat ze meer kunnen dan ze zelf denken. Ik hoop dat ze zich in mij herkennen en zich aan mij kunnen optrekken."

Zwolle

Samen leven en samen werken

3 november 2004

De gemeente Zwolle investeert de komende jaren in de sociale contacten tussen allochtonen en autochtonen. Dit betreft zowel mannen als vrouwen. Uit onderzoek (Integratieatlas) door de Universiteit Utrecht komt naar voren dat de participatie van allochtonen ook inzet van autochtone Zwollenaren vereist. De Integratieatlas wijst uit dat dit besef nog niet heerst bij de autochtone bevolking. In Zwolle wonen 16.269 allochtonen, waarvan 9.016 met een niet-westerse achtergrond. De grootste groep niet-westerse allochtonen zijn Turken, gevolgd door Antillianen, Surinamers en Marokkanen. Zwolle heeft ca 8.400 allochtone vrouwelijke inwoners, waarvan een kleine 4.200 zich in een kwetsbare positie bevindt.

Taalplus

- De gemeente Zwolle is bezig klantgroepen te benoemen om het taalaanbod zo nauw mogelijk aan te laten sluiten bij de vraag. De klantgroepen worden gekenmerkt door een gezamenlijk startniveau en vergelijkbaar doelperspectief. Per klantgroep worden vervolgens trajecten uitgezet. Zwolle heeft haar partners, zoals Vluchtelingenwerk, CWI, ROC en welzijnsinstellingen hierbij betrokken en kent een lokale taskforce inburgering, waarin naar een gezamenlijke filosofie wordt gezocht.
- Zwolle maakt gebruik van de inzet van bezoekvrouwen die allochtone vrouwen overhalen deel te nemen aan laagdrempelige activiteiten in de wijk.

Werk

- Het aantal vrouwelijke, allochtone cliënten in fase 1 en 2 in Zwolle is relatief laag. Toch kent het lokale CWI in Zwolle een speciaal team voor de bemiddeling van allochtone cliënten in fase 1.

Zwolle

- Het CWI gaat in Zwolle in januari 2005 een groep van maximaal 12 vrouwelijke, allochtone cliënten in fase 1 de ZZ-Toptraining aanbieden. Deze succesvol gebleken training die staat voor zelfstandigheid en zelfredzaamheid duurt een half jaar (inclusief evaluaties) en heeft tot doel de vrouwen een baan te laten vinden.

Maatschappelijke Dialoog

- Naar aanleiding van de Integratieatlas; een onderzoek naar sociaal-economische en sociaal-culturele integratie van etnische minderheden in Zwolle, wil de gemeente Zwolle de komende jaren investeren in de sociale contacten tussen allochtonen en autochtonen. Uit het onderzoek is gebleken dat autochtonen weinig contact hebben met allochtonen en dit ook niet willen. Allochtonen willen wel graag contact met autochtonen. De Integratieraad van de gemeente Zwolle heeft geadviseerd om die contacten te faciliteren en burgers meer met elkaar te laten praten, met elkaar in dialoog te laten gaan. Deze dialogen dienen op wijkniveau plaats te vinden. De gemeente Zwolle gaat vanaf januari 2005 tot september 2006 25 dialoogbijeenkomsten op wijkniveau organiseren.

Contactpersoon: Marc Stevens,
beleidsmedewerker, tel: 038-4982212,
e-mail: rm.stevens@zwolle.nl

Contact- personen

Gemeenten

Ministerie van SZW, DCE • mw. C. Scheele • cscheele@minszw.nl • 070-3334931

Alkmaar • dhr. N. Galama • ngalama@alkmaar.nl • 072-5488123 •

Almelo • mw. E. Houpts • e.houpts@almelo.nl • 0546-541737

Almere • mw. M. Derkink • mdderkink@almere.nl • 036-5399891

Amersfoort • mw. B. van Raamsdonk • bm.vanraamsdonk@amersfoort.nl • 033-4694470

Amsterdam • dhr. J. Rijbroek • JRijbroek@BDA.amsterdam.nl • 020-5523107

Arnhem • mw. P. Toonen • paulien.toonen@arnhem.nl • 026-3773412

Breda • mw. R. Bolink • aj.bolink@breda.nl • 076-5294860

Den Bosch • dhr. C. Vroone • corv@s-hertogenbosch.nl • 073-6155155

Den Haag • dhr. S. Broers • szbroers@szw.denhaag.nl • 070-3531457

Deventer • dhr. Z. Aydogdu • z.aydogdu@deventer.nl • 0570-693901

Dordrecht • dhr. G. Isabella • G.Isabella@dordrecht.nl • 078-6398783

Eindhoven • mw. F. van de Ploeg • f.vd.ploeg@eindhoven.nl • 040-2385352

Emmen • dhr. J. Backers • j.backers@emmen.nl • 0591-685979

Emmen • dhr. S. Venema • s.venema@emmen.nl • 0591-689543

Enschede • dhr. H. Grooten • h.grooten@enschede.nl • 053-4817943

Groningen • dhr. F. de Jongh • f.de.jongh@ocsw.groningen.nl • 050-3676259

Groningen • mevr. H. Hoekstra • h.hoekstra@ocsw.groningen.nl • 050-3676142

Haarlem • dhr. H. Lock • lockht@haarlem.nl • 023-5115515

Haarlem • mw. H. van der Meer • jmeer@haarlem.nl • 023-5115744

Heerlen • mw. C. Weijs • c.weijs@heerlen.nl • 045-5604529

Helmond • mw. M. Vervaet • m.vervaet@helmond.nl • 0492-587396

Hengelo • mw. E. Biezenaar • e.biezenaar@hengelo.nl • 074-2459876

Leeuwarden • mw. C. Rellum • crellum@leeuwarden.nl • 058-2338501

Leeuwarden • mw. Ch. de Wolff • cdwolff@leeuwarden.nl • 058-2338422

Leiden • mw. M. Ouwerkerk • m.ouwerkerk@leiden.nl • 071-5167366

Lelystad • mw. A. Pjetri • a.pjetri@lelystad.nl • 0320-278168

Maastricht • mw. J. Beemer • joan.beemer@maastricht.nl • 043-350 5050

Nijmegen • dhr. W. van het Hekke • w.van.het.hekke@nijmegen.nl • 06-46195492

Rotterdam • dhr. Tj. Sijtema • t.sijtema@bsd.rotterdam.nl • 010-4172044

Schiedam • mw. C. Marinelli • cm.marinelli@schiedam.nl • 010-2465555

Tilburg • mw. S. El Guada • salima.el.guada@tilburg.nl • 013-5429344

Tilburg • mw. A. Peerenboom • astrid.peerenboom@tilburg.nl • 013-5428083

Venlo • mw. J. van der Leijen • jpmleijen@venlo.nl • 077-3596666

Utrecht • dhr. P. v.d. Hadelkamp • p.van.den.hadelkamp@utrecht.nl • 030-2865908

Zaanstad • mw. D. de Lusenet • d.lusenet@zaanstad.nl • 075-6553290

Zwolle • dhr. M. Stevens • rm.stevens@zwolle.nl • 038-4982212

TaalPlus

A • Nationaal Actieplan

Ministerie van Justitie, DCIM • mw. Y.A. Haifi • y.a.haifi@minjus.nl • 070-3709081

Ministerie van Justitie, Frontoffice Inburgering • mw. L. Spoelman • l.p.m.spoelman@minjus.nl • 070-3709100

Ministerie van Justitie, PMI • dhr. I. Veenkamp • i.w.d.veenkamp@minjus.nl • 070-3709157

Ministerie van Justitie, PMI • mw. I. Hoekstra • i.hoekstra@minjus.nl • 070-3709199

Ministerie van SZW, DCE • mw. C. Scheele • cscheele@minszw.nl • 070-3334931

ABU • dhr. P. Hustinx • hustinx@abu.nl • 020-6558213

Borea • mw. E. Vogelaar • cp.vogelaar@planet.nl • 0900-2844545

BVE Raad • mw. N. Rezvani • nrezvani@bveraad.nl • 030-2219804

BVE Raad • mw. A.M. Vliegenhart • m.vliegthart@bveraad.nl • 030-2219804

CIVIQ • dhr. M. Popovic • mpopovic@civiq.nl • 030-7509044

CNV • dhr. R. van Splunder • r.vansplunder@cnv.nl • 030-2913911

FNV • mw. J. Becking • jetty.becking@vc.fnv.nl • 020-5816300

Gemeente A'dam • dhr. H. Stokhof • h.stokhof@dmo.amsterdam.nl • 020-5523283

Gemeente Den Haag • dhr. S. Broers • szbroers@szw.denhaag.nl • 070-3531457

Gemeente Groningen • mw. J. Zock • j.m.zock@sozawe.groningen.nl • 050-3675690

Gemeente Nijmegen • mw. Z. van Kooten • z.van.kooten@nijmegen.nl • 024-3292110

Gemeente Rotterdam • dhr. N. van Wijk • n.vanwijk@dso.rotterdam.nl • 010-8914709

Gemeente Utrecht • dhr. L. Edriouch • ledriouch@utrecht.nl • 030-2866215

Gilde Nederland • mw. M. van Sprudel • mvansprudel@wanadoo.nl • 06-21850126

Gilde Nederland • mw. L. Korteweg • lkorteweg@zonnet.nl • 06-26864725

Het Ned. Rode Kruis • mw. M. Blaauw • mblaauw@redcross.nl • 070-4455682

ITTA • dhr. S.J. Verhallen • s.j.verhallen@uva.nl • 020-5253844

Landelijk Bureau Humanitas • dhr. M. Ernsting • m.ernsting@lb.humanitas.nl • 020-5231100

LTO Nederland • dhr. G. van der Grind • gvdgrind@lto.nl • 070-3382771

Ondernemersorganisatie Schoonmaak- en bedrijfsdiensten •

dhr. H. van Weerdenburg • vanweerdenburg@OSB.nl • 073-6483850

Oranje Fonds • dhr. R. van der Giessen • info@oranjefonds.nl • 030-6564524

Paepon • mw. A.M. Bakker • annab@paepon.nl • 030- 2259527

Raad Nederlandse Detailhandel • dhr. P. Verhoog • verhoog@rndweb.nl • 070-4442587

Stichting Instituut GAK • dhr. H. van Ooijen • oijen@instituutgak.nl • 035-6259045

Stichting Samenleving en Bedrijf • dhr. T. Rodrigues • info@samennl.nl • 030-6637980

UWV • dhr. F. Roelofs • frans.roelofs@uwv.nl • 020-6875253

VeNeCa • dhr. T. Verheij • veneca@zpg.nl • 030-6695504

Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk • mw. P.C. Ladders-Elfferich • algemeen@nov.nl • 030-7509095

Verenigingsbureau DIVOSA • dhr. T. Tissen • tiernagan@divosa.nl • 030-2332337

VluchtelingenWerk Nederland • mw. C. Gribnau • cgribnau@vluchtelingenwerk.nl • 020-3467200

VNG • mevr. I. Ketelaar • ineke.ketelaar@vng.nl • 070-3738283

VNO-NCW • dhr. S. Nieuwsma • nieuwsma@vno-ncw.nl • 070-3490213

B Taalprojecten

ABC, Amsterdams Buurvrouwen Contact • mw. M.A.G. den Hollander • abcamsterdam@tiscali.nl • 020-3202710

Arnhemse Vrouwen Samen • mw. H. Fiesler • h.fiesler@rijnstad.nl • 026-3217606

Landelijk Netwerk Moedercentra • mw. G. Giavarra • ginagiavarra@hotmail.com • 070-3804431

Leer en Ontmoetingsproject voor Vrouwen (LOV) • mw. I. van Donkelaar • i.v.donkelaar@stichtinglov.nl • 010-4439055

Oranje Fonds • dhr. B. Arends • arends@oranjefonds.nl • 030-6564524

PAC • dhr. J. Bruggeman • joost@pacnl.nl • 073-6144488

ROC Da Vinci College • mw. F. te Nuijl • nyl@davinci.nl • 078-6572957

ROC Nova College • mw. M. Hermesen • mhermsen@novacollege.nl • 023-5302082

Stichting Helpdesk Allochtonen • mw. F. Demir • f.demir@helpdesk-allochtonen.nl • 075-6531000

Stichting Ontmoeting Buitenlandse vrouwen (OBV)

mw. H. Wolfson • info@obvdenhaag.nl • 070-3456005

Taalwinkel Rotterdam Noord • dhr. A. Salhi • a.salhi@stimulans-zh.nl • 010-4666797

Themis • dhr. R. van 't Rood • vantrood@vantrood.nl • 043-4085671

Vrouwen Ontmoetings Project (VOP) • mw. P. Rozema • info@iskb.nl • 030-2947594

Werk

Ministerie van SZW, AM • dhr. J. van Dommelen • jvdommelen@minszw.nl • 070-3334185

CWI • mw. G. Arts • greet.arts@cwinet.nl • 024-3293700

DIV, Landelijk Netwerk Diversiteitsmanagement • dhr. M. Matthijsse • info@div-management.nl • 020-3452302

MKB Nederland • dhr. A. van Delft • 015-2191212

Stichting Samenleving en Bedrijf • mw. R. Mussendijk • ruby.mussendijk@samenv.nl • 030-6637980

UWV • dhr. F. Roelofs • frans.roelofs@uwv.nl • 020-6875151

UWV • mw. I. de Kroon • isabella.dekroon@uwv.nl • 020-6875151

Women@work • mw. D. Forster • womenatwork@xs4all.nl • 020-4161544

Maatschappelijke Dialoog

Ministerie van Justitie, DCIM • mw. A. Kruithof • a.kruithof@minjus.nl • 070-3709081

FORUM • mw. L. Cyrus • l.cyrus-gooswit@forum.nl • 030-2974356

Vrije Universiteit Amsterdam • mw. H. Dahles • h.dahles@fsw.vu.nl • 020-5986734

Stichting Leerstoel Management van Diversiteit en Integratie • dhr. R. van der Giessen • info@oranjefonds.nl • 030-6564524

P-team

Ministerie van SZW, DCE • dhr. F. Licher • flicher@minszw.nl • 070-3335419

Netwerk

Centrum Buitenlandse Vrouwen Tilburg • mw. S. Matijevic • info@cbvtilburg.nl • 013-5359043

E-Quality • mw. J.M. Ferier • info@e-quality.nl • 070-3659777

Enova Emancipatiebureau Drenthe • mw. M. Janssens • info@enova-ebd.nl • 0592-316865

Enzovoort • mw. H. Bölek • h.bolek@enzovoort.org • 026-3517017

Equivalent • mw. N. Erten • info@equivalent.nl

FORUM • dhr. S. Harchaoui • informatie@forum.nl • 030-2974321

Idea • mw. Mulder • info@idea-utrecht.info • 030-2347307

Importante • mw. Ch. Ortega • c.ortega@importante.nl • 070-3125200

Inspraakorgaan Turken (IOT) • mw. H. Can-Engin • h.canengin@iot.nl • 030-2343625

Landelijk Inspraakorgaan Zuid-Europeanen (LIZE), Commissie vrouwen • mw. Z. Majic • info.lize@lize.nl

Landelijke Vereniging Vrouwelijke Ondernemers • mw. R. El Mouden • 020-6174926

Marokkaanse Vrouwen Vereniging Nederland (MVVN) • mw. F. Ulichki • fulichki@bureauparkstad.nl • 020-3463074

Multicultureel Instituut Utrecht • mw. J. Hamid • jamila.hamid@miu.nl • 030-2313833

OCAN • mw. Gumbs • ocan.antillianen-arubanen@wxs.nl • 070-3803301

Scala Rotterdam • mw. Y. Perez • info@scalarotterdam.nl

Stichting Sitara (Surinaams/Hindoestaanse vrouwenorganisatie) • mw. Ramdaras • 020-6799629

TIYE International • mw. Vreugd • tiye.int@worldonline.nl • 030-2382547

Vluchtelingen Organisaties Nederland, Vrouwenraad • mw. A. Desta • info@vluchtelingenorganisaties.nl • 030-2714505

Ik ben de afgelopen twee jaar zeer onder de indruk geraakt van de motivatie van de vrouwen zelf om te leren en te willen participeren. Er zijn echter vele belemmeringen die die motivatie te vaak in de kiem smoren. Dat is doodzonde, voor de vrouw zelf, voor haar gezin en omgeving en voor de samenleving als geheel. Dat vrouwen het verschil kunnen maken zie je bij hen die de taal wél spreken, een vervolgopleiding doen, actief zijn als vrijwilliger of een betaalde baan hebben. Van die vrouwen gaat een enorme kracht uit. Als over 5 jaar nu eens alle vrouwen voldoende de taal spreken om mee te doen is dat een enorme stap in de verdere emancipatie van die vrouwen. Mannen, geef je vrouw die ruimte!’

Paul Rosenmöller

nee

Colofon

Dit is een uitgave van de commissie PaVEM

Voor meer informatie of extra exemplaren:

Ministerie van SZW

Publieksvoorlichting

Postbus 9080 I

2509 LV Den Haag

Tel: 0800-905 I

www.pavem.nl

Ontwerp: BVD Buro voor design

Druk: Drukkerij Aktief BV

‘Allochtone vrouwelijke ondernemers die blanke Nederlandse mannen banen aanbieden. Het zou mooi zijn als dit gebeurt in de toekomst. Nu bieden werkgevers banen aan voor allochtone vrouwen. Dat is ook mooi. Het is een van de resultaten van het werk van de commissie PaVEM. Maar PaVEM heeft meer gedaan. Ze heeft een ambitieus taalplan gelanceerd en met gemeenten afspraken gemaakt om de participatie van allochtone vrouwen te bevorderen in de samenleving en op de arbeidsmarkt. Samen met gemeenten en al die andere partijen, heeft PaVEM allochtone vrouwen een steun in de rug gegeven. De Nederlandse samenleving zal daar de vruchten van plukken de komende jaren.’

Mr. Aart Jan de Geus
Minister van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

‘De Commissie PaVEM heeft ervoor gezorgd dat de participatie van vrouwen uit etnische minderheidsgroepen bij tientallen gemeenten op de agenda staat. Nu kunnen we echt aan de slag om hun positie te verbeteren. Het zit erop, maar PaVEM heeft voor blijvende resultaten gezorgd. Door het Plan Taal Totaal zullen in 2010 veel meer allochtone vrouwen Nederlands spreken. En het participatieteam met succesvolle allochtone vrouwen blijft bestaan als contactpunt voor doelgroepen en gemeenten. Ik wil de leden van de Commissie PaVEM van harte danken voor hun baanbrekend werk. We hebben een grote stap vooruit gezet.’

Rita Verdonk
Minister van Vreemdelingenzaken
en Integratie

Zij doen mee!

PARTICIPATIE agenda 2010

Participatie van VROUWEN
uit Etnische Minderheidsgroepen